

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

**Кваліфікаційна робота
магістра**

**на тему ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ
ГЕГЕМОНІЇ США У ПРОМОВАХ ПРЕДСТАВНИКІВ КРАЇНИ В ООН**

Виконала: студентка 2 курсу,
групи 8.0358-2 а-з
спеціальності 035 Філологія
спеціалізації 035.041 Германські мови
та літератури (переклад включно),
перша – англійська
освітньо-професійної програми
Мова і література (англійська)
Никитченко Ольга Анатоліївна

Керівник д.ф.н., проф. Єнікєєва С.М.

Рецензент к.ф.н., доц. Веремчук Е.О.

Запоріжжя – 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології
Кафедра англійської філології
Освітній рівень магістр
Спеціальність 035 філологія
Спеціалізація 035.041 Германські мови та література (переклад включно),
перша – англійська
Освітньо-професійна програма Мова і література (англійська)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

« _____ » _____ 2020 року

З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

НИКИТЧЕНКО ОЛЬЗІ АНАТОЛІЇВНІ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи магістра (проекту) «Лінгвостилістичні засоби актуалізації ідеї гегемонії США у промовах представника країни в ООН»

Керівник кваліфікаційної роботи (проекту) Єнікєєва Санія Маратівна,
д.ф.н., професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом ЗНУ від «22» квітня 2019 року № 596-с

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи (проекту) 14 січня 2020р.

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи (проекту)
теоретичні аспекти дослідження особливостей промов; промови представників США в ООН.

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) 1) висвітлити поняття політичної промови та визначити її основні параметри як різновиду усного мовлення; 2) розкрити специфіку політичних промов; 3) проаналізувати лінгвостилістичні особливості актуалізації ідеї гегемонії у політичному контексті; 4) охарактеризувати лінгвостилістичні засоби англійської мови у промовах представників США в ООН; 5) виявити особливості реалізації комунікативних стратегій і тактик у промовах представників США в ООН відповідно до основних комунікативних інтенцій мовців.

5. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
Вступ	Єнікеєва С. М., д.ф.н., проф.	05.05.2019	05.05.2019
Розділ 1	Єнікеєва С. М., д.ф.н., проф.	15.06.2019	15.06.2019
Розділ 2	Єнікеєва С. М., д.ф.н., проф.	05.09.2019	05.09.2019
Висновки	Єнікеєва С. М., д.ф.н., проф.	15.10.2019	15.10.2019

6. Дата видачі завдання 05.05.2019 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів виконання кваліфікаційної роботи магістра	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	Пошук наукових джерел з теми дослідження, їх аналіз	квітень 2019	виконано
2.	Добір фактичного матеріалу	квітень 2019	виконано
3.	Написання вступу	квітень 2019	виконано
4.	Написання теоретичного матеріалу	червень-вересень 2019	виконано
5.	Написання практичного розділу	жовтень 2019	виконано
6.	Формулювання висновків	листопад 2019	виконано
7.	Проходження нормоконтролю	грудень 2019	виконано
8.	Одержання відгуку та рецензії	січень 2020	виконано
9.	Захист	січень 2020	виконано

Автор роботи несе персональну відповідальність за відсутність в роботі несанкціонованих текстових запозичень (академічного плагіату)

Студент _____
(підпис)

О. А. Никитченко
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи (проекту) _____
(підпис)

С. М. Єнікеєва
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено
Нормоконтролер _____
(підпис)

М. В. Залужна
(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Дипломна робота – 53 стор., 74 джерела.

Об'єкт дослідження: промови представників США в ООН.

Мета роботи: дослідити специфічні лінгвостилістичні засоби актуалізації ідеї гегемонії США на матеріалах промов представників країни в ООН.

Теоретико – методологічні засади: ключові положення публічних виступів (С. І. Виноградов, В. Шаховський, Є. І. Шейгал) та аспекти політичних комунікацій (Ф. С.Бацевич, М. О. Діденко, Л. Козуб).

Отримані результати: Актуалізація ідеї гегемонії США у промовах представників країни в ООН дуже чітко вбачається у використанні у промовах лінгвостилістичних засобів. Ці засоби поділяються на лексичні, фонетичні та граматичні. Лексичні засоби, у свою чергу, представлені епітетами, метафорою, гіперболою тощо. Саме вони урізноманітнюють мову промовця для того, щоб підкреслити гегемоністичні амбіції США. Також слід зазначити, що повторення та модальні конструкції, які слід віднести до фонетичних засобів, та інверсії, котрі притаманні граматичним засобам, та які часто зустрічаються в текстах аналізованих промов. Всі вони разом роблять промову чіткою, неоднорідною, підкреслюючи ті, чи інші ідеї промовця, допомагаючи йому актуалізувати ідею гегемонії США.

Ключові слова: промови, гегемонія, лінгвостилістика, представники США в ООН.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНИХ ПАРАМЕТРІВ АНГЛОМОВНИХ ПРОМОВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ	7
1.1 Промова як різновид усного мовлення	7
1.2 Специфіка політичних промов	12
1.3 Політична гегемонія США у світі як соціолінгвістичний фактор	15
РОЗДІЛ 2 ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ ГЕГЕМОНІЇ США У ПРОМОВАХ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦЬОЇ КРАЇНИ В ООН	22
2.1. Специфіка промов представників США в ООН	22
2.2 Лексичні стилістичні засоби у промовах представників США в ООН.....	25
2.2.1 Епітети, що характеризують промови представників США в ООН.....	26
2.2.2 Метафора, що характеризує промови представників США в ООН	28
2.2.3 Гіпербола, що характеризує промови представників США в ООН	30
2.2.4 Порівняння та інші стилістичні засоби, що характеризує промови представників США в ООН	32
2.3 Фонетичні стилістичні засоби у промовах представників США в ООН.....	36
2.4 Граматичні стилістичні засоби у промовах представників США в ООН.....	40
ВИСНОВКИ	51
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54

ВСТУП

Міждисциплінарний характер сучасного мовознавства зумовлює появу антропозорієнтованих наукових напрямів на межі суміжних галузей гуманітарних студій, серед яких особливе місце належить політичній лінгвістиці. У сучасному інформаційному суспільстві проблематика політичної лінгвістики актуалізована з огляду на активне використання мовленнєвих технологій впливу на реципієнтів – ведення інформаційних війн, подання оптимізованої новинної інформації, створення віртуального інформаційного простору тощо.

Основним засобом впливу політиків є мова, оскільки саме вербальна репрезентація є найпотужнішим каналом поширення інформації. Мовні засоби впливу в політичній комунікації становлять основний об'єкт дослідження політичної лінгвістики.

Актуальність нашого дослідження зумовлена необхідністю виявлення лінгвостилістичних засобів об'єктивації ідеї гегемонії США у політичному дискурсі, зокрема у промовах представників цієї країни в ООН.

Детальним дослідженням різних аспектів політичної комунікації у вітчизняному мовознавстві започатковано у працях таких учених, як Ф. С. Бацевич [Бацевич 2004], М. О. Діденко [Діденко 2001], Л. Козуб [Козуб 2011], Л. І. Мацько [Мацько 1999], та ін., тоді як у зарубіжній лінгвістиці мовні питання політичної взаємодії вивчено доволі ґрунтовно й цілісно (роботи А. М. Баранова, Е. В. [Баранов 1990], В. П. Даниленко [Даниленко 1994], Ю. В. Ошеєва [Ошеєва 2004], В. І. Шаховський [Шаховский 1998], О. С. Иссерс [Иссерс 1996], О. Н. Паршина [Паршина 2005], Ю. Хабермас [Хабермас 2001] тощо.

Мета дослідження полягає у виявленні специфічних лінгвостилістичних засобів актуалізації ідеї гегемонії США на матеріалах промов представників країни в ООН.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**:

- 1) висвітлити поняття політичної промови та визначити її основні параметри як різновиду усного мовлення;
- 2) розкрити специфіку політичних промов;
- 3) проаналізувати лінгвостилістичні особливості актуалізації ідеї гегемонії у політичному контексті;
- 4) охарактеризувати лінгвостилістичні засоби англійської мови у промовах представників США в ООН;
- 5) виявити особливості реалізації комунікативних стратегій і тактик у промовах представників США в ООН відповідно до основних комунікативних інтенцій мовців.

Об'єкт дослідження – промови представників США в ООН.

Предмет дослідження – лексико-стилістичні особливості промов представників США в ООН.

Методи дослідження. У роботі використано такі загальнонаукові методи, як описовий і метод спостереження, методи теоретичного аналізу і синтезу уможливили систематизацію й узагальнення зібраного фактичного матеріалу. Серед спеціальних лінгвістичних методів залучено метод контекстуально-інтерпертаційного аналізу для визначення функційного навантаження лексико-стилістичних засобів; компонентний аналіз посприяв опису лексичної семантики аналізованих одиниць.

Матеріалом дослідження слугували тексти офіційних промов представників США в ООН. Загальна кількість проаналізованих мовленнєвих фрагментів становить понад 80 одиниць, загальний текстовий обсяг – понад 5 промов.

Наукова новизна дипломної роботи полягає в тому, що в ній уперше визначено особливості використання лексико-стилістичних засобів у промовах представників США в ООН відповідно до основних комунікативних інтенцій мовців.

Теоретичне значення дослідження полягає в тому, що воно становить певний внесок у політичну лінгвістику, зокрема містить нові відомості й узагальнення про феномен американських політичних промов. У семантичному аспекті робота сприяє поглибленню теорії комунікативної та політичної лінгвістики. Запропонована методика може бути використана під час аналізу інших параметрів політичної комунікації та відповідних мовленнєвих жанрів і слугуватиме підґрунтям для подальших досліджень явищ політичної лінгвістики.

Практичне значення одержаних результатів зумовлено можливістю їхнього використання для підготовки до практичних та семінарських занять з основної іноземної мови, лексикології, стилістики та граматики англійської мови.

Структура дипломної роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, загальних висновків, списку використаної літератури. Повний обсяг магістерського диплому – 53 сторінки, кількість використаних джерел – 74.

РОЗДІЛ 1

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ АКТУАЛІЗАЦІЇ ІДЕЙ ГЕГЕМОНІЇ США У ПРОМОВАХ ПРЕДСТАВНИКІВ КРАЇНИ В ООН

1.1 Промова як різновид усного мовлення

Мова та політика - взаємопов'язані явища. Як відомо, політика не існує без мови й мовних процесів у суспільстві, а мова входить до складу політики та політичних процесів, тобто мова так чи інакше відчуває на собі вплив політики. Мова політики неодноразово привертала увагу дослідників. Більшу частину досліджень присвячено опису мови політики певного періоду, її окремої галузі функціонування.

Наприклад, публічних виступів досліджували С. І. Виноградов [Виноградов 1993], В. П. Даниленко [Даниленко 1994], Є. Н. Ширяєв [Ширяєв 1994]. Радикальні зміни, що відбулись в нашому суспільстві наприкінці ХХ століття, сприяли посиленому інтересу до мови політики. Зокрема, аналізу політичної метафори, окремих слів, виразів та проблемам політичного дискурсу присвятили свої дослідження О. М. Куць [Куць 2007], Л. П. Нагорна [Нагорна 2005], В. Петренко [Петренко 2007], В. Шаховського [Шаховский 1998], Є. І. Шейгал [Шейгал 2000].

У мовознавчій літературі маємо різні терміни, пов'язані з аспектом «мова – політика», наприклад: «мова політики», «політична лексика», «політична мова», «спеціальна політична мова», «функціональний стиль політики», «спеціальний словниковий склад політики», «спеціальна політична лексика». Найбільш уживаними є терміни «мова політики» та «політична лексика», оскільки вони якнайповніше охоплюють позначену проблему взаємодії мови та політики [Семенюк 2009].

Деякі дослідники розмежують терміни «мова політики» та «політична мова». «Мова політики», на думку А. Девіса, - це термінологія політичної діяльності, а «політична мова» - це ресурс, відкритий для всіх членів мовного співтовариства та пов'язаний із специфічним використанням загальнонародної мови як засобу переконання та контролю, тобто це мова, що застосовується з маніпулятивною метою [Davis 1989, p. 447-449].

Мова політики тісно пов'язана із загальноповживаним словниковим складом. Між мовою політики та загальноповживаною лексикою відбувається постійний взаємообмін, зокрема, спеціальні політичні терміни переходять до загальномовного словникового складу й, навпаки, багато слів і виразів із загальномовного фонду збагачують мову політики [Кара-Мурза 2000, с. 464].

Прикметною рисою термінів, слів і словосполучень політичної мови є їхній оцінний характер. Вони не лише називають ті чи інші події або факти, але й дають їм образну характеристику. Політичні терміни аж ніяк не однозначні. Одні й ті самі слова в різних політичних системах можуть виражати прямо протилежні значення [Нагорна 2005, с. 315].

Політична промова – це заздалегідь підготовлений гострополітичний виступ із позитивними чи негативними оцінками, обґрунтуванням, конкретними фактами, з накресленими планами, перспективою політичних змін [Козуб, 2011, с. 4]. Політичною промовою може бути парламентський виступ як публічне намагання переконати аудиторію в доцільності певної ідеї, заходів, дій. Для цього використовуються авторські речення, аргументи, несподівані думки, емоційний виклад, швидка реакція, "норми" мовного етикету. Публічний виступ стимулює ораторську творчість політиків, отож він завжди є сьогоденний, актуальний, іноді може бути непередбачуваний, несподіваний.

Політичні промови майже завжди є гостро публіцистичними, тому що репрезентована ідея, погляд, напрямк, ідеологічна позиція, а це неминуче означає відсторонення інших поглядів, якщо навіть вони й не називаються. Наприклад, впроваджений колишнім президентом США Р. Рейганом для

найменування СРСР фразеологізм *Evel Empire*, який активно вживався у 80-90рр. ХХ ст. втратив свою актуальність і став історизмом у зв'язку з розпадом СРСР.

Вираження ідейної позиції, особливо адресоване великому загалу слухачів, завжди потребує пафосу, який може виражатися за допомогою різних стилістичних засобів: вдалими, «ударними» перифразами, порівняннями і зіставленнями, епітетами й метафорами, морально-етичними антитезами, стверджувальними запереченнями; повторенням певних ідеологем; гіперболами, акцентуванням окремих слів і виразів, влучних у будь-якій ситуації, оказіональним новоутворенням, аритмічним синтаксисом, експресивним тонуванням [Лотман 1996, с. 67-88].

Детальний розбір різноманітних аспектів політичної комунікації, аналіз особливостей та невіднятних ознак цього явища уможлиблює перехід до встановлення та характеристики не менш важливого об'єкта – політична промова. Подане явище є невід'ємною частиною та складовою політичної комунікації. У статті І. Самойлова та О. Подвойська [Самолова 2016, с. 235] наводять визначення поняття «політична промова» дослідниці Л. Мацько [Мацько 1999, с. 3-4], за якого поданий феномен означає завчасно підготовлений виступ на гострополітичну тему, котрий містить «позитивні чи негативні оцінки, обґрунтування, конкретні факти, з накресленими планами, перспективою політичних змін».

Дослідники стверджують, що майже всі політичні промови є гостро публіцистичними, адже в них присутні висловлення та відстоювання думок, поглядів, переконань, ідеологічних настанов. Також відстежується усунування поглядів інших, навіть якщо вони й не афішуються, та надання переваги власним [Самойлова 2016, с. 236]. Німецький дослідник Д. Грісвеле пропонує визначення політичної промови у межах класичного розуміння риторики: «це явище відбувається, перш за все, як певна комунікація, за якої оратор повідомляє щось, та певна кількість людей, які стоять по відношенню до

оратора навпроти, сприймають його та його промову, проявляючи при цьому єдність» [Grieswelle 2000, p. 54].

На сприйняття публіки справляє великий вплив не тільки оратор, але й сама промова. Особистість оратора, ситуаційні обставини та настрої слухачів мають велике значення в процесі політичної промови та є невід'ємними елементами [Grieswelle 2000 p.5 6]. У поданій праці зазначено, що риторичне поле відносин постає перед нами у якості складної, динамічної системи, яка у свою чергу складається із взаємопов'язаних елементів. В основному, йдеться про такі елементи, як оратор, реципієнт, ЗМІ, виклад позицій оратора [Grieswelle 2000, p. 59].

Адже попередньо підготовлена і написана політична промова завжди має бути розрахована на живе виголошення. Як правило, політична промова вдається тоді, коли вона не прочитана і навіть не виголошена, а з розумом сказана [Козуб 2011, с. 51]. Політична промова є найбільш прототипним жанром політичного дискурсу, це публічний виступ, який є ефективним засобом для одержання визнання та демонстрації лідерства. При дослідженні структури і змісту політичної промови можна скористатися сучасними лінгвістичними теоріями, що пропонують різноманітні ознаки виокремлення жанру. Т. В. Шмельова до структурного складу відносить комунікативну мету, модель автора, концепцію адресованості, зміст події, чинники комунікативного минулого й майбутнього, а також і мовне оформлення [Шмелева 1990, с. 22].

Мова рівня політичної пропаганди досить невизначена. Особливе місце в ній посідають так звані лозунгові слова. Вони є невід'ємною частиною публічної мови в галузі формування думок. При цьому саме по собі слово не може бути лозунговим, воно стає ним у певній ситуації. Наприклад, слова «демократія», «прогрес», «солідарність» не є лозунговими. У філософії політики, політології тощо вони використовуються аж ніяк не з лозунговим значенням. Це - поняття. Лозунгові ж слова не є поняттями. Отже, лозунгові слова - це феномени політичного мовлення [Граммш 1993, с. 23-24].

При цьому в лозунгових словах їхній предметно-інформативний аспект відступає на другий план, а то й повністю витісняється. Його частково або повністю заміщає функціонально значимий ідеологічний аспект. У мові пропаганди можна виділити три типи символів. Одним із них є класифікуючий тип. Ідеться про позначення форм державного правління - монархія, республіка. Другий тип – описовий [Нагорна 2005, с. 34].

Слова, що до нього належать, називають феномен без його оцінки, наприклад. Їхній зміст нерідко уточнюється за допомогою означень-прикметників, наприклад, парламентська демократія. Третій тип отримав назву ідеального. Слова цього типу побудовані на основі перебільшення значень шляхом їхнього об'єднання, наприклад, воля, справедливість, солідарність. Вони найбільш яскраво відображають характер політичної мови.

Інша дослідниця, О. А. Земська, жанротворчими критеріями вважає характер комунікації (офіційний / неофіційний), вид комунікації (особистісна / публічна), мету, кількість учасників, типову концепцію адресата (рівний / підлеглий, жінка / чоловік), звернення до адресата або його відсутність, активність чи пасивність адресата [Земская 1992, с. 48]. О. Й. Шейгал вважає однією з найважливіших ознак, що дає підстави для віднесення тієї чи іншої політичної промови до певного жанру, характер основної інтенції [Шейгал 2000, с. 92-96] .

Власне ця ознака взята за основу запропонованої дослідницею класифікації, де виділяються такі жанри в межах політичного дискурсу:

- 1) ритуальні жанри (інавгураційна промова, ювілейна промова, традиційне радіозвернення);
- 2) орієнтаційні жанри (партійна програма, конституція, послання президента про стан у країні, звітна доповідь, указ, угода);
- 3) агональні жанри (лозунг, рекламна промова, передвиборчі дебати, парламентські дебати) [Козуб 2011, с. 9].

Політичний дискурс трактується як інституційне спілкування, яке використовує певну систему професійно-орієнтованих знаків, тобто характеризується власною субмовою (лексикою, фразеологією та пареміологією) [Клименко 2009, с. 182-183].

Отже, під політичною промовою ми розуміємо усний текст, який проголошується представником країни перед представниками інших країн під час засідання, представляє думку країни та виражає політичні погляди стосовно того, чи іншого питання. Цей тип виступу створюється з метою переконання, призначається для слухачів. У політичній промові не тільки висвітлюються думка з приводу обраної теми, але і справляється свідомий вплив на адресата. Політичні промови відносяться до числа лінгвоінтенсивних напрямів та являє собою сферу підвищеної мовної відповідальності.

1.2 Специфіка політичних промов

Політична промова диференціюється за сферою функціонування на парламентську, мітингову та воєнну, У моменти суспільного неспокою, революцій чи соціальних перетворень значного поширення набувають мітингові промови. У періоди стабілізації суспільного життя переважає цікавість до парламентського красномовства [Цолін 2015, с. 466].

У наш час розвивається швидко як парламентське, так і мітингове красномовство. Зрозуміло, що підтримання бойового духу та патріотичних почуттів неможливе в умовах воєнних дій без виступів командирів різного рангу: відомі численні випадки, в яких слово було рівноцінне зброї. Особливого значення набирає політичне красномовство за умови широкого тиражування його засобами масової комунікації: пресою, радіо, телебаченням [Петренко 2007, с. 16-17].

Це офіційна мова державної влади, засоби впливу якої відрізняються від мовних засобів, використовуваних у художній, публіцистичній та розмовній мовах. Характерними рисами політичних промов на лексичному рівні мови є широке використання професійної політичної термінології та часте вживання “високих”, тобто книжних слів. Наприклад: *to affirm the promise, a vision, an allegiance, heterogeneous*;

Також можна спостерігати наявність мовних кліше та штампів, наприклад: *to bear in mind, makes us exceptional, to sum up the above-said*

У політичних промовах часто фігурують фразеологічні стійкі вирази, наприклад: *to take smth for granted, to go hand in hand*.

Д. Крістал порівнює англійську мову з пылососом: «*English is a kind of vacuum cleaner of languages – it sucks in vocabulary from any language it can get*» [Crystal 2003, с. 89]. Дійсно, в промові Барака Обама можна відзначити численні запозичення, які головним чином походять із латинської та французької мов: *a priori, de facto, to commence, entire, completion*. Для політичної мови, яка відрізняється високою щільністю інформації, типовим явищем є наявність загальноприйнятих аббревіатур та скорочень: *G8, USA, WMD* [Самойлова 2016, с. 235-236].

Б. Обама на початку своєї промови посилається на Декларацію незалежності США як найзначущіший документ для усіх громадян держави, нього особисто. Це підкреслює єдність з народом і державою, і при цьому промова досягає найголовнішої мети – позитивного впливу на свідомість слухачів. Порівняйте: *We hold these truths to be self-evident, that all men are created equal, that they are endowed by their Creator with certain unalienable rights, that among these are Life, Liberty, and the pursuit of Happiness* [Самойлова 2016, с. 223].

У політичних промовах часто зустрічається безліч власних назв, що пояснюється їх прагненням привернути увагу не лише до реалій національної геополітики, але й міжнародної, підкреслюючи належність своєї держави до світової спільноти. Наприклад, *Asia, America, Africa, Middle East, Detroit*,

Seneca Falls, Selma, Stonewall, Appalachia, Newtown. Також у політичній мові слід виокремити наявність великої кількості стереотипних зачинів, що може свідчити про шаблонність промов: *it may be argued that, it is worth dwelling on* [Шейгал 2000, с. 92-93].

Наукові дослідження політичних процесів та тенденцій передбачають появу нових відкриттів, введення нових понять та термінології. Тому у політичному красномовстві фігурує багато неологізмів, запропонованих політиками. Наприклад, *unipolarity, environmentalism, player*. Мова таких політичних текстів, статей та доповідей у лексичному плані зазвичай суха (внаслідок використання численних кліше, фраз і штампів) та абстрактна з високим рівнем узагальненості (за рахунок насиченості складними словами та словами з абстрактним значенням) [Даниленко 1994, с. 57].

У політичній мові систематично виникають сталі словосполучення. Жодне з невірних сполучень у політичній промові не має стовідсоткової стійкості [Колесникова 2002, с. 54-55], через те що фразеологізми політичної мови співвідносяться з певними відрізками часу. Вони швидко виникають і так само швидко зникають, втрачаючи свою актуальність. Основним критерієм віднесення того чи іншого словосполучення до фразеологізму є регулярність його відтворення в мові політики протягом певного періоду. На відміну від загальнономовних фразеологізмів політичні виконують функцію семантичну, а не стилістичну.

О. Падалка зауважує, що зміст політичної промови повинен бути сприйнятливим, зрозумілим для соціуму та «своєю інформацією, і вербальним її втіленням має відповідати активній чи хоча б пасивній мовній компетенції загальної маси членів етнічного колективу» [Падалка 2012, с. 67]. До того ж, дослідниця підкреслює, що від просодичного оформлення промови залежить її успішність. У нашій праці ми будемо дотримуватися такого визначення розглянутого поняття: політична промова – це заздалегідь підготовлений виступ, що представляє політичну силу чи висвітлює певну

суспільно-політичну подію, в якому присутні оцінки, думки, обґрунтування певних подій чи дій [Падалка 2012, с. 67].

Отже, політична мова пов'язана з важливими подіями суспільнополітичного життя (наприклад, вибори до органів державної влади). Вона завжди впливає на інтелектуальну, емоційну і вольову сфери адресата. У політичних промовах часто цитуються програмні документи (програму партії чи маніфест руху) та інші прецедентні тексти (промови політичних діячів). Промови в політичній сфері завжди спираються на певну систему цінностей (демократія, свобода, добробут, конституціоналізм, законність, справедливість та ін.).

У політичних промовах часто надаються оцінки, коментарі, роз'яснення, причому мовець виражає їх з позиції ідеології партії, яку він представляє. Успіх оратора в політичній сфері в чому обумовлений тим, наскільки вміло він аргументує власну позицію, враховує особливості різних соціальних груп, до яких він звертається. Його головне завдання – бути зрозумілим. Важливо й заразити слухачів своєю впевненістю у правоті позиції, викликати у них певний емоційний настрій. Кожен жанр публічного виступу відрізняється від інших тривалістю, структурою, змістом, образом промовця і образом адресата.

1.3 Політична гегемонія США у світі як соціолінгвістичний фактор

Виклики XXI століття, прагнення забезпечити глобальне лідерство через привабливу ідеологію сприяння демократизації світу зумовили появу концепції «американського інтернаціоналізму», яка спирається на людські цінності, глобальні за своїм змістом та загальні за своїми гуманістичними принципами. Ця концепція декларує можливість надати кожній державі і кожній спільноті інструменти для реалізації національного потенціалу на

основі культурних, етнічних і релігійних традицій, а не прагнення нав'язати світові певні культурні стандарти, при цьому підкреслюючи, що жодна країна світу не в змозі забезпечити такі можливості, крім США. Прихильники концепції вважають «американський інтернаціоналізм» ні протекціоністським, ні експансіоністським, а таким, що забезпечує свободу, сприятливі можливості розвитку економіки, культурні права, людську гідність та добробут. При цьому стверджується необхідність через політику американського інтернаціоналізму просувати національні інтереси в країнах, яким США надають гуманітарну допомогу. В реалізації концепції «американського інтернаціоналізму» задіяні такі інструменти міжнародного співробітництва, як культурна дипломатія, яка водночас виступає елементом культурної експансії держави [Шаклеина 2000, с. 54]. Поле його мовознавчих інтерпретацій є синонімія, аргументація, синтаксис, висловлювання, лексика, наративні функції, риторика, семіотика, граматики.

У сучасному взаємозалежному та взаємопов'язаному світі ідеї та підходи, які генеруються державою-гегемоном, набувають світового значення, й реалізація її політики не обмежується лише національним чи регіональним контекстом, а має глобальні наслідки. Тому для окремих міжнародних політиків у процесі реалізації їхніх інтересів на міжнародному рівні важливо враховувати закономірності становлення, формування та утвердження гегемонії в міжнародних відносинах. Це актуалізує дослідження явища гегемонії з погляду теорії і практики міжнародних відносин, особливо з огляду на складну геополітичну ситуацію [Холмс 2003, с. 55].

Політика міжкультурного співробітництва США традиційно базується на поєднанні геополітичних стратегій «жорсткої» гегемонії та концепції «м'якого впливу», що сприяє утвердженню монопольних позицій держави у світі і доповнюється факторами союзницької та економічної допомоги США, на яку розраховують окремі держави – регіональні лідери, які належать до різних культур, мають різні геополітичні інтереси у конкуренції за лідерство на регіональному рівні і проблеми у виробленні спільних позицій і дій у

міжнародних відносинах [Дорофєєва 2004, с. 200-201]. Політику Америки підтримують й інші актори міжнародних відносин, оскільки усвідомлюють неможливість створення коаліцій провідних та «другорядних» держав, які зацікавлені в послабленні перших і шукають підтримки у глобального лідера. Культурна дипломатія Сполучених Штатів реалізується через зовнішньополітичні доктрини міжкультурного співробітництва та відповідну ідеологію. Політичний розвиток США неодноразово доводив той факт, що культурний потенціал, полікультурна спадщина держави відігравали не менш важливу роль у формуванні статусу світового лідера, ніж інші складові глобального лідерства. Сучасна американська культурна дипломатія – це екстраполяція американських цінностей на культурне середовище інших країн, хоча на рівні міжкультурних відносин декларативно пропагуються демократичні принципи поваги до різноманіття, вільного вираження поглядів та переконань; збалансованого обміну культурними цінностями [Шаклеина 2000, с. 54].

Останнім часом провідні американські аналітики все частіше порівнюють Сполучені Штати з Римською імперією. Сверхдержавність США, позбавлена позитивної духовно-моральної підстави, що обертається великодержавним віроломством, гегемонізмом, хворобливим месіанством, мілітаризмом, національним егоїзмом і авантюризмом. По суті, цей режим можна назвати тоталітарної наддержавний, що володіє властивими їй політичними, військовими, економічними, технологічними і культурними ознаками. Гегемонія, а не «імперія» [Ferguson 2003, p. 24] .

Більшість аналітиків віддають перевагу терміну «гегемонія» над «імперією» через її відносну емпіричну точність в описі сучасних глобальних справ. Хоча деякі коментатори в засобах масової інформації та політики часто застосовують термін «американська імперія». Замість опису американського "імперіалізму" більш доречно посилатися на позицію Вашингтона як гегемонської влади в ряді вимірів, таких як її панівне становище в міжнародних політичних та економічних організаціях, її

культурний потенціал та відносна військова майстерність. Гегемонська влада США здійснюється глобально через кілька ключових інститутів та механізмів [Ferguson 2003, p. 24].

Ідеї США та популярна культура, від джазу до мистецтва та кінематографа, інфекційно поширюються - перетворюючи "американізацію" на найбільш суттєві та спірні явища сучасності. Американізація має свою антиномію, "антиамериканізм", і це розщеплення діє глобально. «Глобалізація» взаємопов'язана і відрізняється від американізації, але ці два явища часто поєднуються в політичному аналізі та популярному дискурсі [Ferguson 2003, p. 24].

США є унікальною супердержавою, здатною здійснювати всі види втручань у всі регіони світу. Американська гегемонічна держава стала неконтрольованою та необмеженою, інші держави намагались проводити політику на користь своїх власних національних інтересів. Однак через короткий час було зрозуміло, що інші країни не зможуть здійснювати національну зовнішню політику поза контролем США [Ліотар, с. 91-92].

Визнання суб'єктивності та мінливості реальності, яка може слугувати джерелом сили одних та слабкості інших, спирається на філософію постпозитивізму, постструктуралізму та постмодернізму, зокрема на роботи Ж. Ф. Ліотара [Ліотар 1998, с. 94], Й. Хабермаса [Хабермас 2001, с. 45] та інших.

З цих філософських позицій реальний світ виступає не об'єктивною даністю, але соціально відтвореною сукупністю уявлень, що змінюється і реконструюється шляхом комунікації. Кожен із акторів розуміє світ по-своєму, і спілкуючись між собою, вони зводять множину унікальних уявлень до декількох альтернативних, «соціально легітимних» інтерпретацій, які набувають статусу «реального порядку речей» [Хабермас 2001 с. 45].

Переважно спілкування відбувається із застосуванням мови, а тому реальність виявляється соціолінгвістичною конструкцією. Звідси висновок про те, що здатність впливати на процес соціального та лінгвістичного

«творення» дійсності є потужним джерелом сили. Це усвідомлювали видатні соціологи та політологи ХХ століття. В роботах М. Фуко [Фуко 1999, с. 44-45], А. Грамші [Грамах 1991, с. 331] так чи інакше зачіпаються прояви сили, що не можуть бути зведеними до звичних військово-економічних.

Соціокультурний контекст політичної промови характеризується орієнтацією на масову аудиторію, об'єднану спільними цінностями і настановами, якими можна керувати; національнокультурною специфікою; ідеологічністю (відображає погляди, переконання, ціннісні орієнтації певної соціальної групи) [Клименко 2009, с. 182]. Політологія концентрує увагу на мисленні політиків та його схильності до маніпулювання свідомістю електорату, а лінгвістика цікавиться мовною поведінкою політиків, механізмами створення політичних текстів різних алузивних стратегій.

Як наслідок, виникла нова галузь дослідження цієї сфери – політична лінгвістика. Це поняття зустрічається у працях Л. П. Нагорної, Н. М. та Л. М. Мухарямових та інших. На думку останніх, політична лінгвістика – це субдисципліна, яка досліджує мову політики і мовну політику. Дослідники стверджують, що саме політико-мовні відносини формують предмет політичної лінгвістики [Нагорна. 2005, с. 315].

Дві характерні особливості досліджуваного концепту виділяє Л. П. Нагорна: «прищеплення суспільній свідомості певних уявлень» і «мовленнєву взаємодію груп та індивідів» [Нагорна 2005, с. 315]. Тому й прийнято думати, що центром дослідження політичної промови слугує лінгвістичне начало, яке виконує маніпулятивну функцію. Це означає, що мовні явища у промовах політика, його публічних виступах, іміджевих та агітаційних текстах, листівках можуть розповісти про мовця значно більше, ніж це висловлено експліцитно.

Однією з широко представлених гіпотез є гіпотеза про вплив мови на політичне мислення. Її можна зарахувати до найбільш цікавих варіантів гіпотези Сепіра – Уорфа. Дійсно, людське мислення здійснюється на основі систем мовної комунікації, ці системи допомагають конституювати як їх

концептуальні світи, так і структури влади чи соціальні світи, з ними пов'язані [Geis 1998, p. 25–26.].

Політичні дії здійснюються переважно за допомоги політичних промов, глобальною метою яких є боротьба за владу, її розподіл і використання. Лінгвістичний підхід до політичних промов має своїм предметом як політичну мову, використовувану з маніпулятивною метою, так і мову політики – термінологію і риторику політичної діяльності [Seidal 1985, p. 43-60].

Сполучені Штати Америки встановили для себе нестійку задачу збереження глобальної безпеки. Це має сенс, оскільки такий світовий порядок є основним інтересом Америки. Можна відслідковувати довгі причинні ланцюжки, які зв'язали американську безпеку з долею невдалих держав в Африці або етнічних конфліктів на Балканах, більшість глобальних проблем далекі і важливіші для інших, ніж для Сполучених Штатів. Можна сказати, що залучення Сполучених Штатів до цих далеких проблем загрожує американським інтересам. Постійне втручання США в інші конфлікти, накликають на себе міжнародну підозру, що це не альтруїстичні мотиви, які ведуть Сполучені Штати, а скоріше стратегічні тактики, щоб збагачувати свої ресурси. Альтернативи не є надійними. ООН робить значну підтримку світу, особливо в Африці, але обмежується ресурсами та мандатами Радою Безпеки [Герасимов 2002, с. 7-8]. Існують дійсно постійні проблеми участі учасників, підготовки військ, дисципліни, обладнання та підтримки для миротворців ООН. І хоча вони були змушені проводити кілька серйозних боїв, щоб відокремити або придушувати ворогуючі фракції, вони не можуть проводити стійкі бойові дії без військової ваги великої держави. Регіональні організації, такі як Африканський Союз та Європейський Союз, також активно займаються підтриманням миру як в рамках ООН, так і самостійно. Доповненням їх роботи є такі організації з надання допомоги, як Міжнародний Червоний Хрест, лікарі без кордонів та Міжнародний комітет порятунку. Все це важливо, але недостатньо. Серйозні зміни можуть

відбутися лише тоді, коли Сполучені Штати насправді зменшать своє втручання в політику інших держав. Багаті та великі нації світу повинні будуть заповнювати вакуум, що залишиться, якщо Сполучені Штати Америки віддаляться від управління глобальною безпекою. Тестові випадки - Лівія та Сирія, де американське небажання діяти було найбільш помітним [Рососк 2006, р. 291].

Отже, актуалізації ідеї гегемонії США знаходить свої відображення у її політичній, культурній та соціокультурній сфері. На сьогоднішньому етапі одним з головних способів поширення ідеї гегемонії представленої країни є промови, у яких вони чітко відображають свої наміри бути лідером серед міжнародних акторів.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АКТУАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ ГЕГЕМОНІЇ США У ПРОМОВАХ ПРЕДСТАВНИКІВ ЦІЄЇ КРАЇНИ В ООН

2.1 Специфіка промов представників США в ООН

У своїх політичних промовах представники США в ООН послуговуються специфічними стилістичними прийомами, що закарбовуються на підсвідомому рівні реципієнта та впливають на його погляди й переконання. Ці стилістичні прийоми передусім використовують у технологіях пропаганди, маніпулювання, тощо.

Промова є найпоширенішим жанром публічного мовлення будь-якого типу. Промовою вважають «прозовий твір, призначений для усного виголошення перед певною аудиторією з метою переконати слухачів у справедливості думок оратора і таким чином вплинути на їх волю» [Дейк 1982, с. 134-135].

Виголошення публічних промов представниками США в ООН вимагає високого рівня освіченості, володіння ораторськими вміннями та досвіду. Промовам досвідчених ораторів притаманний свій власний стиль, у якому відображаються їхні психологічні та інтелектуальні особливості. Залежно від змісту, мети, форми та способу виголошення промов вони поділяються на різновиди. У довідниках подано низку класифікацій промов. Налічують близько двадцяти видів промов. Спинимось на деяких з них:

- інформаційні (пізнавальні), мета яких проінформувати про щось нове, невідоме, тема їх завжди актуальна й цікава;
- агітаційні (мітингові) промови завжди закликають аудиторію до певних дій чи до їх припинення;

- переконувальні промови мають містити логічні засоби доказовості (часом цей вид розглядають як підвид агітаційної);
- розважальні мають на меті викликати насолоду в аудиторії від її сприйняття, розважити слухачів;
- повчальні промови наповнені духовними чи моральними настановами, а також можуть містити певні практичні поради;
- політичні промови стосуються актуальних проблем суспільного життя, а також можуть містити рекомендації щодо вирішення поставлених завдань;
- урочисті промови містять позитивну оцінку певної особи чи події, серед інших видів промов цей вид відрізняється піднесеною емоційністю [Демьянков 2002, с. 184].

У цьому й полягає мовленнєвий вплив політичної промови, тобто представники у своїх промовах не просто намагаються передати правдиву інформацію, вони спрямовують увесь мовний потенціал на передачу ідеології, а отже, передають світовідчуття, переконання, погляди. Часто вони стимулюють суспільну активність, намагаючись створити певний емоційний стан реципієнта, настроїв [Худолій 2009, с. 167].

Для досягнення такої єдності промовці використовують мовні засоби, спрямовані на активізацію внутрішньо-психологічного ентузіазму, певного емоційного стану, а також на формування світогляду та світосприйняття реципієнта, що є потрібною умовою залучення його до певної ідеї.

Як ми вказували раніше, у політичних промовах використовують різноманітні лінгвостилістичні засоби для актуалізації політичних промов. Розглянемо, які є найпоширенішими в промовах представників США в ООН. Найчастіше це епітети, метафори, антономазія, персоніфікація, тощо.

На синтаксичному рівні у таких випадках можуть відсліджуватись специфічні порушення лінійного розташування елементів висловлювання. Синтаксичні конструкції збільшують експресивність вислову за рахунок незвичайної побудови: різні типи повторів, інверсія, паралелізм і т. ін.

Інверсія — одна із стилістичних фігур поетичного мовлення, яка полягає в незвичному розташуванні слів у реченні з очевидним порушенням синтаксичної конструкції задля емоційно-сміслового увиразнення певного вислову [Абрамович 2002, с. 67].

Синтаксичний паралелізм – це абсолютно одноманітна побудова декількох речень, в яких однаково виражені члени розташовуються в одній послідовності. Синтаксичний паралелізм зустрічається дуже часто, і сенс його укладено в наступному: у віршах чи прозі суворо дотримана однакова структура речень. Тут виділяють звернений (хіазм) і прямий паралелізм [Шаховський 1998, с. 92-96]. Це залежить від того, як речення співвідносяться між собою. Синтаксичний паралелізм може посилити риторичне питання (він за своєю будовою – речення запитальне, але передає повідомлення).

Готуючись до промови, представники ретельно готують свою доповідь. Найбільш популярною є трискладова структура промови, яка містить вступ, основну частину і висновки. Зазвичай представники США в ООН починають промову з цікавого прикладу, крилатого вислову, цитати чи запитання. В основній частині вони дотримуються одного з методів викладу матеріалу:

- дедуктивного (від загального до окремого);
- індуктивного (від окремого до загального); - зіставлення (відомого з новим повідомленням);
- концентричного (проблема озвучується, а потім поглиблено вивчається);
- історичного (виклад матеріалу у хронологічній послідовності) [Рогозина 2003, с. 121-122].

Основними принципами успішної промови є послідовність (кожна думка логічно пов'язана з попередньою) і змістовне підсилення (переконливість аргументів підсилюється до кінця промови).

У процесі сприйняття промови діє принцип, суть якого полягає в тому, що запам'ятовується початок і кінець. Вступ зацікавлює аудиторію, а висновки, закликаючи до активних дій, підсилюють ефективність промови.

Для досягнення тих чи інших політичних завдань можуть бути використані не тільки певні слова, але й та чи інша синтаксична конструкція. Думка, що в синтаксисі, меншою мірою, ніж у лексиці, відображаються особливості політичної комунікації, некоректна, оскільки синтаксична організація мовлення, як форма для вираження відповідного змісту, відіграє істотну роль у вияві функції впливу публіцистики.

До лексичних засобів, що використовуються у промовах, належать слова-інтенсифікатори, епітети, метафори, гіперболи від простого до складного.

Отже, можна зробити висновок, що промови представників США в ООН збагачені різними лінгвостилістичними засобами задля кращої передачі тієї чи іншої точки зору, оскільки вони позиціонують себе як гегемон на міжнародній арені.

2.2 Лексичні стилістичні засоби у промовах представників США в ООН

Засоби актуалізації ідеї гегемонії США у промовах представників ООН ретельно можна розглянути, виділивши наступні лексичні стилістичні засоби: епітети, метафора, гіпербола, порівняння та інші засоби. Створення ефективного враження, яке викликає зацікавлення слухачів і збуджує в нього бажання підтримувати думку представника, потребує точного відбору і вдалого поєднання мовленнєвих засобів. Джерелом збагачення, урізноманітнення, увиразнення промов, як вже було зазначено, не може обійтись без лексико-стилістичних засобів.

2.2.1 Епітети, що характеризують промови представників США в ООН. Епітет — це слово чи словосполучення, завдяки особливій функції в тексті, допомагає слову набути нового значення або смислового відтінку, підкреслює характерну рису, визначальну якість певного предмету або явища, збагачує мову новим емоційним сенсом, додає до тексту певної мальовничості та насиченості [Арутюнова 1990, с. 5]. За допомогою цього літературного терміну представники США у промовах в ООН підкреслюють виразність об'єкту, яка характерна тільки для нього одного, намагаючись привернути до нього увагу, або зацентувати її на значимості даного предмету [Зарецкая 1998, с. 48].

Зазвичай використовується багато епітетів, доповідачі не вагаються використовувати яскраві епітети, незважаючи на той факт, що це політична промова. Епітет є троп, що виконує функцію означення або обставини. Епітети часто носять оцінювальний або описовий характер. Наприклад: *It is a cacophonous movement* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. В даному випадку Саманта Павер використовує яскравий епітет для того, щоб підкреслити, що рух став дійсно популярним. Або: *A vibrant and accomplished democracy, Israel has stood tall and steadfast, despite constant threats to its peace and secure* [Kelly Craft «The Presentation of Credentials to the UN» 2019]. Представленими епітетами Келлі Крафт наголошує, що саме ізраїльська демократія розвивається правильним шляхом, оскільки вона слідує саме демократичним принципам США.

Іншим прикладом може слугувати наступна заява: *All the more impressive is that in this threatening environment, Israel strongly supports press freedom, defends gender equality, and houses a robust and innovative free-market economy* [Kelly Craft «The Presentation of Credentials to the UN» 2019]. У цьому прикладі авторка промови використовує епітет, який певною мірою не тільки описує, а і персоніфікує об'єкт. Даючи оцінку таким чином тим, чи іншим

країнам, США дає світові зрозуміти, саме вони мають право диктувати світові яким шляхом розвиватись.

Наступні приклади також є досить яскравими: *It (USA) is a global leader in research and development and has a vast network of international collaboration in this space* [Kelly Craft «The Presentation of Credentials to the UN» 2019]. Розглядаючи цей приклад, можна зробити висновок, що у промові наголошуються на США не тільки як на світовому лідері, а й як на країні, що має величезні здобутки у міжнародній співпраці у сфері космосу.

Ще одним прикладом слугує наступне речення: *The United States vigorously opposes all such efforts* [Kelly Craft «The Presentation of Credentials to the UN» 2019]. Таким чином, США дипломатично, але рішуче намагаються виражати свою думку з того чи іншого питання таким чином, щоб адресати прийняли її за єдину правильну.

В наступному прикладі представник США в ООН Келлі Крафт охарактеризує Ізраїль як країну, котра дотримується порад США у розвитку своєї країни, на їхню думку, йде правильним шляхом. Тим самим, представник підкреслює той факт, що саме десократичний розвиток країни тільки за ідеями США може бути вдалим. Наприклад: *Much like the way they built their great nation, Israelis have used their spirit of courage, faith in education, and dogged determination to help their brothers and sisters around the globe* [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

Ще одним гарним прикладом використання епітетів слугує наступний уривок з промови: *I am personally aggrieved that 105 countries voted in favor of this affront to human life and dignity. It provides ironclad proof that the Human Rights Council is broken and reinforces why the United States withdrew* [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019]. В цьому випадку епітет послуговував гарним дипломатичним повідомленням, з чим саме США не погоджуються. Це повідомлення є дуже коректним з огляду на коректний стиль подання інформації, але й воно чітко відображає незгоду США з представленим питанням.

Вдалим прикладом позиціонування на міжнародній арені США як гегемона є наступний приклад, де країна дає свою оцінку щодо ситуації. *Let me be clear: I will not forget those who continue to suffer at the hands of Maduro, and the United States will continue to work with loving freedom-nations in the hemisphere and around the world to support the Venezuelan people* [Kelly Craft, speech in the UN 2019]. У цьому прикладі представник країни епітетами знову підкреслює, що США підтримує тільки ті країни, які обрали демократичний шлях. Наступний приклад є тим самим тіленням ідеї, коли Америка постійно дає поради або критикує країни, тим самим беручи на себе провідну роль на міжнародній арені. *Rwanda itself was not seen as newsworthy, and amazingly, genocide itself was not seen as newsworth efforts* [Kelly Craft «The Presentation of Credentials to the UN» 2019].

2.2.2 Метафора, що характеризують промови представників США в ООН. Значне місце серед лексичних прийомів у політичних промовах належить метафорі. Метафора – слово або вираз, що вживається в переносному значенні, в основі якого лежить неназване порівняння предмета з яким-небудь іншим на підставі їх загальної ознаки [Арутюнова 1990, с. 58].

Метафора – це приховане порівняння, здійснюване шляхом вживання назви одного предмету до іншого і виявляюче таким чином якунебудь важливу якість другого. Метафора може складатися з одного слова або з групи слів і навіть речень. Наприклад: *Sometimes too hot the eye of heaven shines* (Shakespeare W. Sonnet 18, 1609) [Шмелева 1990, с. 20].

У метафорі певні слова та словосполучення розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю. Визначною рисою метафори є її постійна участь у розвитку нашої мови та нашої культури в цілому. Це пов'язано з тим, що метафора формується під впливом сучасних джерел знань та різної інформації, а також йде широке

використання метафори у визначенні об'єктів технічних досягнень людини. Серед інших тропів метафора займає центральне місце, оскільки вона дозволяє створити ємні образи, які засновані на яскравих та несподіваних асоціаціях. В основу метафор може бути покладена подібність різних ознак предметів: колір, форма, обсяг, призначення, положення та інше. Метафора часто розглядається як один із способів точного відображення дійсності у промовах [Арутюнова 1990, с. 8].

У політичній промові метафора лежить на межі індивідуального і загального. Це пов'язано з тим, що тут своєрідно переплітаються, з одного боку, політологічна, юридична, економічна лексика і термінологія, та з іншого – експресивна та оцінна лексика текстів, розрахованих на широку аудиторію.

У політичних промовах метафори циркулюють, переходячи з тексту в текст із тим самим емоційним-оцінним забарвленням. Наприклад: *election marathon, the political scenario, the doors to political arena, donors, money laundering, velvet revolution, the political chessboard, political game*. Наприклад: *We can achieve to put their hands on **the arc of history** and bend it once more toward the hope of a better day globe* [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019]. В даному випадку Келлі Крафт акцентує увагу на тому, що США може втрутитись у справи та змінити ситуацію, яка склалась на міжнародній арені.

Please give Joe Oliver a big hand for the preparatory work he's done for this [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Наведемо приклади із деяких промов жінок представників США в ООН: *Unfortunately, on matters related to Israel at the United Nations, many Member States do not **play fair*** [Kelly Craft's pro-Israel speech at the UN 2019].

Експресивне забарвлення та метафора вказують на занепокоєність США щодо відношення інших країн до позиції цієї країни стосовно політики і відношень з Ізраїлем.

*I spent the better part of a decade looking at American responses to mass atrocity and genocide. And I'd like to start by sharing with you one **moment that to me sums up** what there is to know about American and democratic responses to mass atrocity* [Kelly Craft's pro-Israel speech at the UN 2019].

Також існують метафори, що позначають критичну ситуацію та напружений період. Такі метафори дуже часто зустрічаються в усіх розглянутих промовах і відображають екстралінгвістичну реальність, з якою автор мав справлятися. Такі метафори часто набувають гіперболічного характеру, наприклад: *It was necessary that this should be done in one single day, on account of the extreme urgency and rigour of events* [Kelly Craft's pro-Israel speech at the UN 2019].

Метафори, що позначають заклик до дії та прояв підтримки. Попри велику кількість метафор з негативною конотацією, промови Черчилля спрямовані на підняття духу народу. Тому більшість виразів у переносному значенні мають позитивний відтінок і здійснюють вплив на слухачів своєю образністю, наприклад: *I feel sure that our cause will not be suffered to fail among men* [Kelly Craft's pro-Israel speech at the UN 2019].

Таким чином можна говорити, що в політичній промові функціонує окремий вид метафори – політична, яка знаходиться на перетині індивідуального світосприйняття та загальноприйнятого, колективного інтерпретування політичних процесів, подій, явищ та особистостей.

2.2.3 Гіпербола, що характеризує промови представників США в ООН. Гіпербола – це вид тропа. Стилістична фігура явного і навмисного перебільшення для посилення виразності і підкреслення сказаної думки. Гіпербола часто поєднується з іншими стилістичними прийомами, додаючи їм відповідне забарвлення: гіперболічні порівняння, метафори і т. п. Характер, що зображається, або

ситуація також можуть бути гіперболічними. Гіпербола властива ораторському стилю, як засіб патетичного підйому [Козуб 2011, с. 51-52].

Для гіперболічного відображення реальності характерне вираження реального через нереальне. В основі метафоричної гіперболи часто полягає фантастичний образ. Зустрічаються три види протиріччя, що можуть міститися у метафоричному переосмисленні. Логічне протиріччя спостерігається в гіперболах типа: *run like a deer*. Безпосереднє протиріччя полягає в тому, що поняттю приписують ознаку, не властиву йому (*a walking dictionary, swim like a stone*). Абсурдне протиріччя спостерігається при об'єднанні ознак з різних областей, що робить абсурдним саме поняття (*a hog in armour*) [Діденкоко 2001, с. 19].

Хоча гіпербола частіше зустрічається у художніх творах, її також можна віднайти у промовах представника США в ООН. Наприклад: *However, as we sit in this building that was created as a Hall of Peace, I believe it critically important that we acknowledge that no country should face the ceaseless barrage of unwarranted criticism, one-sided antagonism, or repeated negative spotlig.* [Kelly Craft «The Presentation of Credentials to the UN» 2019]. В даному випадку представник підкреслює, що саме жодна з країн не може знаходитись під постійною критикою, тим самим підкреслюючи той факт, що США є демократичною країною, яка підтримує тільки мирні методи боротьби, хоча на практиці це може відбуватись і зовсім інакше.

Вживаються гіперболи – політики звикли перебільшувати і давати обіцянки, які вони не обов'язково виконують: *And as the Representative of the United States to the UN, I will work relentlessly to fight every effort that seeks to delegitimize Israel or undermine its security* [Kelly Craft's pro-Israel speech at the UN 2019].

Акцентування окремих слів і виразів, влучних у будь-якій ситуації, є також популярним у промовах: *That one of the world's worst human-rights abusers would be granted a seat on a body that is supposed to defend human rights is utterly appalling* [Kelly Craft's pro-Israel speech at the UN 2019].

Вивчення гіперболічних одиниць є дуже важливим через соціальну зумовленість гіперболи та її роль у спілкуванні. Ця проблема може також становити інтерес для лінгвістів, що займаються дослідженням ефективності впливу мови на читача, чи то слухача (ораторсько-публіцистичні жанри, пропагандистські тексти тощо).

2.2.4 Порівняння та інші стилістичні засоби, що характеризують промови представників США в ООН. Порівняння – це стилістичний прийом. Стилiстичне порiвняння зважає рiзнотипнi предмети з однiєю спiльною рисою [Арутюнова 1990, с. 11].

. На відміну від метафори, що об'єднує два предмета, порівняння їх роз'єднує. Деякі порівняння поступово перетворюються в метафори. Це найпопулярніший і часто використовуваний стилістичний прийом, тому що для опису предмета або людини промовець часто вдається до порівняння.

Приклади порівняння можна знайти в промовах представників США в ООН. Деякі з них настільки часто вживаються, що вони вже стали стійкими виразами, які ми використовуємо в мові і навіть не помічаємо, що спочатку ці вирази були нікому не відомі.

У наступному прикладі гарно представлене порівняння *The people of Venezuela should rest assured that Maduro cannot hide behind the cloak of an illegitimate body like the Human Rights Council* [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

Далі Ізраїль порівнюється з притулком або пристановищем для людей, які потребують захисту і автор промови, Келлі Крафт, не вагається з вибором лінгво-стилістичних засобів: *Since its creation, Israel has served as a refuge and sanctuary for those fleeing persecution and repression* [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

Ще одне порівняння і тут автор вважає Ізраїль не притулком а центром інновацій: *Further, as a hub for innovation, Israel has cultivated and earned its*

reputation as a startup nation. [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

Також популярним є вживання антономазії у промовах. Вживається антономазія, тобто вживання власних назв на позначення загальних назв. Антономазія - це троп, суть якого полягає у використанні широко відомих власних імен у ролі загальних або загальних назв у ролі імен. Наприклад: У кожної видатної людини, як і у Наполеона, як правило є свій Тулон і своє Ватерлоо. Наведемо декілька прикладів:

*It was in the paper -- not on the front page. It was a lot like the Holocaust coverage, it was **buried** in the paper* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

*Most of us **were groomed** not only on images of nuclear catastrophe, but also on images and knowledge of the Holocaust* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Now because it's **student-driven**, there's some amazing things that the movement has done [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

*And the students and the others who are part of this **incredibly energized base** are there to answer that, and there's always something to do* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

As we saw, they haven't even gravitated towards protecting our ports or **reigning in loose nukes** [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

The people in those camps are surrounded on all sides by so-called Janjaweed, these men on horseback with spears and **Kalashnikovs** [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

*In addition to being Brazilian, he was described to me before I met him in 1994 as someone who was a cross between **James Bond** on the one hand and **Bobby Kennedy** on the other* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

До лексичних експресивних засобів належить вживання різних розмовних стилів, наприклад розмовного, але це скоріше виключення ніж норма. Наведемо наступні приклади:

And the Holocaust culture that we have in this country makes Americans, sort of, more prone to, I think, want to bring Never Again to life [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

*European governments, for the most part, haven't acknowledged responsibility, and there's nothing to **kind of** to push back and up against [Samanta Power «Speech in UN» 2014].*

*He then goes to Rwanda and to Congo in the aftermath of the genocide, and he's the guy who has to decide -- **huh, OK**, the genocide is over; 800,000 people have been killed; the people responsible are fleeing into neighboring countries -- into Congo, into Tanzania [Samanta Power «Speech in UN» 2014].*

У наступному прикладі, окрім повторів, вживається персоніфікація – промовець персоніфікує ідею того, що нацизм більше не повториться:

There's a museum, of course, on the Mall in Washington, right next to Lincoln and Jefferson. I mean, we have owned Never Again culturally, appropriately, interestingly. And yet the politicization of Never Again, the operationalization of Never Again, had never occurred in the 20th century [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

У наступному прикладі промовець персоніфікує ворога США зі злом: *The bad news, however, to this question of will evil prevail, is that evil lives on [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. He actually crosses so far into this realm of talking to **evil** and trying to convince **evil** that it doesn't need to prevail that he earns the nickname -- not Sergio but **Serbio** while he's living in the Balkans and conducting these kinds of negotiations [Samanta Power «Speech in UN» 2014].*

Прозопопєя, або персоніфікація – це троп, суть якого полягає у перенесенні людських ознак (ширше – ознак істот) на неістот, одухотворення. Наприклад: Плачуть голі дерева, плачуть солом'яні стріхи, вмивається сльозами убога земля.

Акцентування окремих слів і виразів допомагає атору промови домогтися уваги слухачів до проблеми, яку він або, як у нашому випадку, вона, розглядає. Або вживається протиставлення. Це чітко видно у наступних

прикладом: *It was in the paper -- not on the front page* [Samantha Power on Learning How to Make a Difference 2019]. *It sees itself, such as it is, the it, as something that will create the impression that there will be political cost, there will be a political price to be paid, for allowing genocide, for not having an heroic imagination, for not being an upstander but for being, in fact, a bystander* [Samantha Power «Speech in UN» 2014]. *Rwanda itself was not seen as newsworthy, and amazingly, genocide itself was not seen as newsworthy* [Samantha Power on Learning How to Make a Difference].

З точки зору семасіології при розгляді понять емоційності й експресивності слід, передусім, розрізняти слова, що називають емоції (*to hate, to love, to like* etc.), залишаючись при цьому експресивно нейтральними, і слова, що викликають емоційну реакцію реципієнта. Це можуть бути:

- 1) вигуки (*ah, oh, wow* etc.);
- 2) стилістично знижені слова, вульгаризми, лайка (*damn, bloody*);
- 3) неологізми (*Putinocracy*);
- 4) слова-інтенсифікатори (*terrible, dreadful, great, nice*);
- 5) слова, утворені за допомогою словотвірних елементів (*birdie, ringlet*)

[Виноградов 1993, с. 36-37].

Існує багато лексичних елементів, що допомагають точніше та яскравіше під час промов донести головну думку до адресата або підкреслити ту, чи іншу ідею.

Одним з таких елементів може слугувати градація, що має на увазі поступове підведення від просто до складного. Наприклад: *One voice can change a room, and if one voice can change a room, then it can change a city, and if it can change a city, it can change a state, and if it change a state, it can change a nation, and if it can change a nation, it can change the world. Your voice can change the world. And because that somebody stood up, a few more stood up. And then a few thousand stood up. And then a few million stood up* [Obama B. Speech to the UN, 2016].

Отже, у політичних промовах широко використовують різні лексико-стилістичні прийоми задля більш чіткого та виразного висловлення тієї чи іншої думки. Порівняння є одним з розповсюдженіших, оскільки саме воно чітко може охарактеризувати два предмети через компаративну зв'язку.

2.3 Фонетичні стилістичні засоби у промовах представників США в ООН

Об'єктом фонетичної стилістики слугують функції фонетичних засобів мовлення, передусім функції фонем в усіх можливих і нормативних поєднаннях їх у словах, а також наголошування слів. Фонема найменша мовна й мовленнєва одиниця, яка ні окремо, ні в слові чи реченні не має лексичного значення і, отже, окремої самодостатньої комунікативності. Вимовлена у слові фонема виконує тільки словоформуючу функцію і нічого не називає. Значення цього слова сприймається тільки сукупно, тобто внаслідок усталеного в мові поєднання всіх його фонем. Однак, будучи використаною синтаксично, фонема стає словом — реченням, набуваючи певної комунікативної функції [Мацько 1999, с. 3-4].

Кожна промова є твором мовним, а отже, представляє деяку звукову послідовність, з якою виникає послідовність слів, фраз, речень і далі все повідомлення. Музичний естетичний ефект при цьому створюється не одними звуками або просодическими елементами, тобто змінами і протиставленням висоти тону, інтенсивності і довготи, але й звуками і просодическими елементами в єдності зі значенням. Для того щоб бути естетично дієвою, звукова сторона промови повинна чимось виділятися і звертати на себе увагу [Ошеева 2004, с. 63]. У цьому й полягає специфіка мовленнєвого впливу політичної промови: представники США в ООН у своїх промовах не просто намагаються передати інформацію, вони спрямовують увесь мовний потенціал на передачу ідеології, а отже, передають

світовідчуття, переконання, погляди. Часто вони стимулюють слухачів, намагаючись створити певний емоційний стан реципієнта, настроїв. Це об'єднує аудиторію навколо певної політичної ідеї й виокремлює її серед інших слухачів.

Для досягнення такої єдності промовці використовують мовні засоби, спрямовані на активізацію внутрішньо-психологічного ентузіазму, певного емоційного стану, а також на формування світогляду та світосприйняття реципієнта, що є потрібною умовою залучення його до певної думки.

Для підсилення емоційно-психологічного стану представники США в ООН послуговуються специфічними стилістичними прийомами, що закарбовуються на підсвідомому рівні реципієнта та впливають на його погляди й переконання.

Такий вплив відбувається на всіх мовних рівнях: починаючись з фонологічного, він набуває найбільших масштабів на семантико-стилістичному. І. Рудик та І. Муратова пояснюють таку особливість нестабільністю семантичних обсягів слова. Вони переконані, що семантичний обсяг слова постійно змінюється: розширюється або звужується, підвищується або знижується інтенсивність значення, й усі ці зміни відбуваються, аби задовольнити вимоги конкретної ситуації [Рудик, 2010, с. 188].

Загальне фонетичне забарвлення тексту створюється такими, що виділяються (висуненими) на загальному фонетичному фоні близько розташованими повторами. Характер інструментовки залежить від наступних чинників: фонетична якість звуків, що повторюються, і міра їх схожості (повтором вважається близьке розташування не лише однакових, але й схожих звуків, наприклад, випадки, коли рядок має декілька свистячих); тіснота ряду, тобто близькість звуків, що повторюються; чим вона більша, тим помітніше ефект інструментовки; кількість повторюваних звуків; повтори груп з декількох звуків роблять інструментовку помітнішою, ніж повтори окремих звуків [Шмелева 1990, с. 20-21].

У промовах можна виокремити повтори для маркування значущості сказаного: *Change will not come if we wait for some other person or some other time. We are the ones we've been waiting for. We are the change that we seek* [Obama B. Democratic National Convention]. Повторення у зверненні до публіки *change* та *wait* вказує на очікування змін.

Ще одним прикладом повтору слугує наступний вираз: *There are many nations eager to condemn Israel that should instead study its resolve, study its constant efforts towards making the country stand as first among equals to any of the modern world, and study its benevolent pursuits in arts and science* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. В даному випадку повтор відіграє важливу роль у підкресленні значущості розвитку Ізраїлю для США, оскільки Ізраїль обрав дуже приємний шлях розвитку для Америки. Саме таким чином представники США в ООН намагаються довести суспільство вербально, що саме слідує демократичній системі США можна будувати не тільки політичну систему країни.

Гарним прикладом повтору може слугувати виступ Б. Обама: *There is not a black America and white America and Latino America and Asian America — there is the United States of America* [Obama B. Democratic National Convention, 2016]. В даному випадку президентом США робиться наголос на єдності, соборності Америки, повторюючи назву декілька разів та акцентуючи увагу на ній. А також його наступна фраза: *Virginia, I have just one word for you, just one word. Tomorrow. Tomorrow* [Obama B. Democratic National Convention, 2016]. У цьому прикладі автором вислову підкреслюється надзвичайна важливість завтрашнього дня, використовуючи повтор.

Модальність, що виражає впевненість, або категоричне заперечення (відсутні конструкції, що виражають сумнів, недовіру, двозначність), наприклад: *You will fill the world with hope, you will fill yourself with hope* [Obama B. Democratic National Convention 2016]. Тут ми бачимо впевненість автора у своїх словах, оскільки є повтор модальних дієслів.

*A nation that **can't** control its energy sources **can't** control its future* [Obama B. Speech to the United Nations]. Категоричне заперечення без тіні сумніву автором за допомогою модальних дієслів.

*In the face of impossible odds, people who love this country **can** change it* [Obama B. Speech to the United Nations]. Абсолютна впевненість президента у промові перед представниками інших країн в ООН, яка підкреслюється модальним дієсловом.

*He was drawn to the **flames**, he chased the **flames**, he was like a moth to the **flames*** [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

It's two weeks into the genocide at that time, but of course, at that time you don't know how long it's going to last [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

And the reason I give you this moment is there's a deep truth in it. And that truth is, or was, in the 20th century, that while we were beginning to develop endangered species movements, we didn't have an endangered people's movement [Kelly Craft «the Presentation of Credentials to the UN» 2019].

Часто висловлюючи свою точку зору, ідеологічну позицію, політики вдаються до героїчного пафосу, який досягається вдалими перифразами, порівняннями, епітетами, гіперболами, вживанням ідіом та влучних словотворень. Пафос – це риторична категорія, що відповідає стилю поведінки, манери або способу передачі відчуттів, які характеризуються емоційними піднесенням, натхненням [Паршин 2001, с. 181-182].

Отже, логічно досліджувати специфіку політичних промов у двох площинах: стилістичні засоби впливу на лексичному та граматичному рівнях. До групи найуживаніших лексико-стилістичних прийомів належать стилістичні фігури і тропи, мовні кліше, специфічне використання лексичних засобів. Серед тропів у політичних промовах публічні особи послуговуються метафорою, метонімією, порівнянням, епітетами тощо.

2.4 Граматичні засоби у промовах представників США в ООН

Для досягнення тих чи інших політичних завдань можуть бути використані не тільки певні слова, але й інша синтаксична конструкція. Думка, що в синтаксисі, меншою мірою, ніж у лексиці, відображаються особливості політичної комунікації, некоректна, оскільки синтаксична організація мовлення, як форма для вираження відповідного змісту, відіграє істотну роль у вияві функції впливу публіцистики [Арутюнова 1990, с. 16].

Щодо синтаксичного рівня політичної промови, то для кращого сприйняття інформації політики віддають перевагу простим реченням. У разі використання складних речень вони або мають характер формально простого, або головне речення не несе значного інформаційного навантаження. Ці речення створюють видимість міркування з таким висновком, мають апелятивний, стверджувальний характер.

Достатньо частотними є неповні речення. Вони здебільшого наповнюються асоціативно впливовими наочними елементами, що посилюють їхній емоційний потенціал, надають тексту динамічності й більшої експресивності.

М. Діденко, досліджуючи синтаксичну специфіку мовлення політиків, наголошує, що в політичній промові широкоживаними є питальні та умовні речення. У цьому разі питальні речення вживаються як риторичні запитання, що залишаються без відповіді [Діденко 1998, с.33].

В іншому випадку на поставлене запитання політик може відповідати відразу, даючи адресату зрозуміти, що вони є однодумцями [Козуб 2011, с. 51]. Щодо умовних речень, то вони спираються на систему аргументації й мають у такому контексті модальне значення.

Політики намагаються зробити свої промови максимально простими та доступними для громадян, акцентуючи на тих словах, що є ключовими, несуть важливий зміст. За допомогою порядку слів у реченні можна вдало

розставити акценти. Саме тому специфічні синтаксичні конструкції є актуальними та широкоживаними в мовленні політиків.

Використання простих речень для вираження головної ідеї: *Yes We Can! We are the change we have been waiting for* [Obama B. Speech to the United Nations].

Одним із засобів політичної промови є вживання модальних дієслів та виразів та спонукального способу. Наведемо декілька прикладів: *We **must** be ...We **must** overcome We **will** respond with that timeless creed that sums up the spirit of a people: Yes, we **can*** [Obama B. Speech to the United Nations]. *And I **will** be your President I promise you, we as a people **will** get there.* [Obama B. Speech to the United Nations]. *That's why our soldiers, our air personnel and you, our sailors, must remain engaged in this critical mission* [Obama B. Speech to the United Nations].

Відомо, що в англійській мові закріплено фіксований порядок членів речення – це підмет і присудок, і далі другорядні члени речення, але на сьогоднішній день було засвідчено такі випадки, коли на першому місці виявляються інші члени речення, і підмет переставляється на інше місце. Порядок слів може бути змінений з ціллю підсилення певного слова чи групи слів. Мета такого виділення – привернути увагу слухача. Наприклад: ***In doing so, I believe a different picture will emerge—one that showcases all that Israel is and all that the world can gain from this great nation.***

Такий аритмічний синтаксис дуже незвичний і яскравий, ефектно діє на слухачів. Тут також вживається паралельна конструкція, яка протиставляє Ізраїль та інший світ. Наприклад: *And I'd like to start by sharing with you one **moment that to me sums up** what there is to know about American and democratic responses to mass atrocity* [Samantha Power on Learning How to Make a Difference, 2019].

Паралельні конструкції в межах речення: *There, controlling forces are at work which are steadily keeping the seas open, steadily keeping the traffic going...*[Samantha Power on Learning How to Make a Difference, 2019].

Такий прийом утворює нагнітаючий ефект і, відповідно, необхідний емоційний настрій, який сприяє більш ефективному нав'язуванню висловлених думок. Ще один приклад вживання паралельних конструкцій, де наводиться присудок в минулому, теперішньому та майбутньому часах, щоб довести, що США завжди підтримували, підтримують та будуть підтримувати Ізраїль. Наприклад: *The United States **has always supported** Israel in the past. The United States **supports** Israel today. The United States **will support** Israel going forward.*

На основі досліджуваного матеріалу до найбільш поширених синтаксичних засобів реалізації комунікативного наміру адресанта можна віднести наступні:

Питальні речення – це засіб синтаксичного рівня, який найчастіше зустрічається у політичних промовах, зокрема у мовленні, що вважаються особливо емоційними. Переважно речення такого типу представленні у вигляді риторичних запитань: *Oh Marianne Williamson, she's not one of them don't you get it ladies and gentlemen?* [Samantha Power on Learning How to Make a Difference, 2019]. *And one of the journalists said to her, what's up? What's going on in the U.S. government?* [Samantha Power on Learning How to Make a Difference, 2019]. *Why would we expect in a bureaucracy that it would orient itself towards distant suffering?* [Samantha Power on Learning How to Make a Difference, 2019].

Тут ми бачимо цілу низку питань:

And the journalist said, why is there so little response out of Washington? Why no hearings, no denunciations, no people getting arrested in front of the Rwandan embassy or in front of the White House? What's the deal? [Samantha Power on Learning How to Make a Difference, 2019].

And the journalist said, why is there so little response out of Washington? Why no hearings, no denunciations, no people getting arrested in front of the Rwandan embassy or in front of the White House? What's the deal? [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Why the limits to the movement? Why is what has been achieved, or what the movement has done, been necessary but not sufficient to the crime? I think there are a couple -- there are many reasons -- but a couple just to focus on briefly [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

We have to ask ourselves, what now? What do we do going forward as a country and as citizens in relationship to the world's worst places, the world's worst suffering, killers, and the kinds of killers that could come home to roost sometime in the future? [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Дуже часто промовець може ставити запитання і відразу ж давати на нього відповідь. Даний спосіб називається «питально-відповідним ходом». Іntenція мовця у таких випадках, як правило, покликана дати адресату зрозуміти, що адресант є його послідовником, однодумцем:

“...how much moral authority or credibility would a government have if it claimed to be revitalizing the national economy and reforming our social system but was incapable of governing itself rationally and efficiently? In my mind, none.” [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Спонукальні речення – це наказові речення, які виражають спонукування до дії з метою виконання наказу, бажання, прохання, дозволу, поради того, хто говорить. У заперечній формі наказові речення можуть виражати заборону. Наказові речення мають дієслово-присудок у наказовому способі. Ці речення характеризуються відсутністю підмета. Накази вимовляються з спадною інтонацією. Вживання такого типу речень є ознакою експліцитно вираженої прагматики політичних промов. Відкритість, незавуальованість інтенцій адресантів-жінок-політиків, як правило, сприймаються адресатом цілком позитивно, проте такі судження можуть легко піддаватися критиці, певній оцінці чи сумнівам: *Today again, as the guns thunder, I address myself to our neighbours: Stop the killing, end the fire and bloodshed which bring tribulation and torment to all the peoples of the region! End rejection of the cease-fire, end bombardment and raids, end terror and sabotage! [Samanta Power «Speech in UN» 2014].*

Умовні речення – покликані відображати бажані, приблизні факти, що часто можуть збігатися з інтенцією адресанта: *That's what I want to talk to you about today, my plan for defeating Donald Trump. Because if we don't have a plan for how we're going to defeat Donald Trump then it's all just talk. If all you do is change presidents, they'll come back in '22, they'll come back in '24* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Модальні конструкції. Використання даних конструкцій у політичних промовах робить можливим подання промовцем власного висловлювання як необхідного, допустимого, аргументованого. Модальність, що виражає впевненість, або категоричне заперечення (відсутні конструкції, що виражають сумнів, недовіру, двозначність). Таким чином модальність допомагає підготувати свідомість адресата і сигналізувати про вимоги, наміри чи бажання адресанта. Наприклад: *So this movement, if it's **to be** durable and global, **will have to** cross borders, and you **will have to** see other citizens in democracies, not simply resting on the assumption that their government would do something in the face of genocide, but actually making it such* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. *The place that I turned to answer that question was to a man that many of you may not have ever heard of, and that is a Brazilian named Sergio Vieira de Mello who, as Chris said, was blown up in Iraq in 2003* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. *He was Bobby Kennedy-like because in some ways one **could** never tell if he was a realist masquerading as an idealist or an idealist masquerading as a realist, as people always wondered about Bobby Kennedy and John Kennedy in that way* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Однорідні члени речення та конструкції з відносним перерахуванням. Такий спосіб у процесі реалізації комунікативних намірів політиків розширює і збагачує думку мовця, допомагає акцентувати увагу адресатів на однотипних реаліях і призводить до збільшення динамізму мовлення. Лексичні елементи градації, що мають на увазі поступове підведення від просто до складного. Наприклад: *I come to the United Nations not only as the President's emissary, but also as the voice of America's unwavering commitment*

*to democracy, freedom, human rights, and, whenever possible, the peaceful resolution of conflicts. [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. There are something like 300 anti-genocide chapters on college campuses around the country. It's bigger than the anti-apartheid movement. There are something like 500 high school chapters devoted to stopping the genocide in Darfur. Evangelicals have joined it. Jewish groups have joined it. "Hotel Rwanda" watchers have joined it [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. Now, what this movement has done is it has extracted from the Bush administration from the United States, at a time of massive over-stretch - - military, financial, diplomatic -- a whole series of commitments to Darfur that no other country in the world is making [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. The expenditure of 3 billion dollars in refugee camps to try to keep, basically, the people who've been displaced from their homes by the Sudanese government, by the so-called Janjaweed, the militia, to keep those people alive until something more durable can be achieved [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. **The first is** that the movement, such as it is, stops at America's borders... **The second is**, of course, that at this time in particular in America's history, we have a credibility problem, a legitimacy problem in international institutions [Samanta Power «Speech in UN» 2014].*

Запропонований перелік не є вичерпним. При побудові політичної промови серед вербального інструментарію опиняється увесь стилістичний тезаурус мови. Прагнучи переконати виборців, промовець повинен діяти не лише в рамках інформативного поля, але й емотивного. Розуміння стилістичних тонкощів та уміння їх максимально точного, релевантного добору гарантує увагу та симпатію адресата.

Окрім вищенаведених синтаксичних одиниць, адресант може виражати свої наміри у політичних промовах за допомогою різних стилістичних прийомів синтаксичного рівня, до яких належать:

- фігури, які базуються на редукції вихідної моделі (еліпсис, замовчування, номінативні речення, асиндетон, тобто навмисний пропуск сполучників в реченні для стрімкості і динамічності висловлювань);

Наприклад: *What he was was a decathlete of nation-building, of problem-solving, of troubleshooting in the world's worst places and in the world's most broken places. In failing states, genocidal states, under-governed states, precisely the kinds of places that threats to this country exist on the horizon, and precisely the kinds of places where most of the world's suffering tends to get concentrated* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Перше речення є повним, а наступне це еліпсис, щоб не повторювати суб'єкта дії першого речення, а лише продовжити перерахування. Наступне речення також є неповним, бо продовжується розповідь про ту ж саму людину: *Started off when the causes in the wars du jour in the '70s were wars of independence and decolonization. He was there in Bangladesh dealing with the outflow of millions of refugees -- the largest refugee flow in history up to that point* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. Або *Talk about evil prevailing* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

- фігури, які базуються на експансії вихідної моделі (повтор, перерахування, синтаксична тавтологія, полісиндетон, емфатичні конструкції, вставні речення);

- фігури, які базуються на формальних та смислових взаємодіях кількох синтаксичних конструкцій (паралелізм, хіазм, анафора, епіфора, анадиплосис).

- асиндетон, тобто стилістична фігура, яка полягає у пропуску сполучників, що зв'язують окремі слова й частини фраз. Наприклад: *This country needs to transform and this country needs a president and this president should emerge from a party that is ready to go deeper, go soulful, get real, do some truth-telling* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. Або: *We need to do more about this paternalistic, race-based policy stuff. We need to do more than just having another commission to study it. We need to realize that with 250 years of slavery plus another hundred years of institutionalized vilence against black people, it is time to pay a debt that is owed.* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

- полісиндетон, тобто стилістична фігура, що полягає у такій побудові фрази, при якій всі або майже всі однорідні члени речення зв'язані між собою одним і тим самим сполучником (найчастіше сполучником «і»), тоді як звичайно в цьому випадку з'єднуються лише два останніх однорідних члени речення [Арутюнова 1990, с. 23]. Використовується для посилення експресії: ... *in the space of these 126 years, as a federation we have created on this continent a model for civilized societies everywhere. Together, anglophones and francophones, Aboriginal peoples and new Canadians, women and men, young and old, we have built a country that was founded and has thrived on personal initiative and the simple but strong principles of tolerance, justice and equality* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

- анафора, тобто стилістична фігура, яка утворюється повтором слів або словосполучень на початку суміжних мовних одиниць [Арутюнова 1990, с. 33]. Наприклад: “*What we have to do is talk to all those millions of people who did not vote. What we have to do is talk to all those way too many people who voted third party.* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]; *I will defend America’s values and interests. I will stand by our friends and allies. I will advocate for the poor and the weak* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]; *And she said -- she was so honest -- she said* [Samanta Power «Speech in UN» 2014]. *The United States has always supported Israel in the past. The United States supports Israel today. The United States will always support Israel going forward. Israel will have no better friend than Kelly Craft* [Kelly Craft, speech in the UN, 2019]. **He was in Sudan** *when the civil war broke out there. He was in Cyprus* *right after the Turkish invasion. He was in Mozambique* *for the War of Independence. He was in Lebanon* [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Як бачимо, завдяки повторам на початку речень підкреслюється той факт, що чоловік побував у багатьох країнах, де відбувались воєнні дії.

There has to be a role -- there has to be the creation of political noise and political costs in response to massive crimes against humanity, and so forth [Kelly Craft, speech in the UN, 2019].

- анадиплосис, тобто повторення останнього слова або групи слів одного речення на початку наступного речення [Арутюнова 1990, с. 40].

. Наприклад: *Ladies and gentlemen, he's not just a politician, he is a phenomenon and the only way we will defeat him is if we create a phenomenon of our own. And a phenomenon of our is not an individual, it is an arousal, it's an inspiration, it's a motivation among the American people that will occur with the same-old same-old "this is our plan and this is how we'll fix it [Kelly Craft, speech in the UN, 2019].*

Two to 300,000 people have just been exterminated in the last couple of weeks in Rwanda. It's two weeks into the genocide at that time, but of course, at that time you don't know how long it's going to last. [Kelly Craft, speech in the UN, 2019].

*And the reason I give you this moment is there's a deep **truth in it. And that truth** is, or was, in the 20th century, that while we were beginning to develop endangered species movements, we didn't have an **endangered people's movement** [Kelly Craft, speech in the UN, 2019].*

And recently, or now not that recently, about six months ago, the authorization of a peacekeeping force of 26,000 that will go [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

- хіазм, тобто вживаний у поезії мовностилістичний прийом, котрий полягає у переставленні головних членів речення (різновид інверсії) задля увиразнення віршованого мовленн [Арутюнова 1990, с. 5]. Наприклад: *Unfortunately, on matters related to Israel at the United Nations, many Member States do not play fair. Because if we don't have a plan for how we're going to defeat Donald Trump then it's all just talk. We're already having too much talk in a vacuum [Kelly Craft, speech in the UN 2019].*

And that's what that moment with Patricia Schroeder I think shows: that if we are to bring about an end to the world's worst atrocities, we have to make it such [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

Прикладом вставного речення є наступне, яке виділяє думку промовця: *Now here -- and this will be a relief to you at this point in the afternoon -- there is good news, amazing news, in the 21st century, and that is that, almost out of nowhere,*

there has come into being an anti-genocide movement, an anti-genocide constituency, and one that looks destined, in fact, to be permanent [Samanta Power «Speech in UN» 2014].

*Amazingly, he was in Lebanon -- **the U.N. base was used** -- Palestinians staged attacks out from behind the U.N. base. Israel then invaded and overran the U.N. base [Kelly Craft, speech in the UN 2019].*

*People date the beginning of this new era to 9/11, but surely 1983, with the attack on the US Embassy and the Marine barracks -- **which Sergio witnessed** -- those are, in fact, in some ways, the dawning of the era that we find ourselves in today [Kelly Craft, speech in the UN, 2019].*

Синтаксичний паралелізм це абсолютно одноманітне побудова декількох речень, в яких однаково виражені члени розташовуються в одній послідовності. Синтаксичний паралелізм зустрічається дуже часто, і сенс його укладено в наступному: у віршах чи прозі суворо дотримана однакова структура речень. Тут виділяють звернений (хіазм) і прямий паралелізм. Це залежить від того, як речення співвідносяться між собою Синтаксичний паралелізм може посилити риторичне питання (він за своєю будовою – речення запитальне, але передає повідомлення).

Важливу роль у формуванні політичних промов відіграє специфічне вживання граматичних форм дієслів. Граматичні особливості іменників та прикметників несуть у мовленні політиків певне емоційне та функційне навантаження.

Кожне слово, кожна граматична структура так чи так впливають на свідомість людини, викликають певну реакцію, спонукають до певних дій чи висновків. Промовці активно послуговуються сугестивною функцією мови, щодалі вигадуючи все нові й нові засоби, щоб привернути увагу слухача, переконати опонента, знаходять нові ключі до душ реципієнтів для того, щоб переконати у своїй ідеї.

З метою цілеспрямованого впливу на адресата представники США в ООН у своїх промовах використовує найрізноманітніші експресивні можливості мови. Найхарактерніші з них Р. М. Блакар окреслює:

- 1) вибір слів і виразів, референційно однакових, але з прагматичної точки зору приналежних до різних систем світосприйняття і ціннісних орієнтацій (так, коли вбивство називати «трагедією», а не «злочином», зі злочинців знімається провина);
- 2) створення нових слів і виразів на кшталт *luxurious bomb shelter* – «розкішне бомбосховище»;
- 3) вибір найбільш відповідних граматичних форм, як, наприклад, використання пасивної граматичної конструкції з метою маскуванню агента;
- 4) вибір послідовності характеристики (пор.: «дорогий, хоч і ефективний засіб» і «ефективний, хоч і дорогий засіб»);
- 5) використання супрасегментних засобів – емпіфаза, інтонації тощо;
- 6) вибір імпліцитних обґрунтувань [Кондратенко 2007, с. 150-151].

Сюди ж можна віднести й стилістично забарвлену комбінаторику слів, коли мовні одиниці нейтрального стилю, вжиті в одному ряді з негативно маркованою лексикою, набувають негативних конотацій.

Механізми лінгвістичного впливу не однакові, кожний з них специфічний і вживається за певних умов. Утім, визначивши найтипівші схеми засобів впливу та переконання політичного промов, можна виокремити систему лінгвістичного розвитку дипломатичних промов представників США в ООН, що відбуваються. Визначення засобів впливу та переконання, що властиві політичним промовам, а також аналіз їх дієвості дають змогу виокремити особливості політичних промов представників США в ООН.

ВИСНОВКИ

Політична промова – це заздалегідь підготовлений гострополітичний виступ із позитивними чи негативними оцінками, обґрунтуванням, конкретними фактами, з накресленими планами, перспективою політичних змін. Для цього використовуються оригінальні речення, аргументи, несподівані думки, емоційний виклад, швидка реакція, "межі" мовного етикету. Публічний виступ стимулює ораторську творчість політиків, бо він завжди є сьогоденний, іноді може бути непередбачуваний.

Під політичною промовою ми розуміємо усний текст, який проголошується президентом перед окремою аудиторією, за певних обставин, ставить назрілі завдання у тій чи іншій сфері громадського життя, дає рекомендації щодо здійснення поставлених завдань. Цей тип виступу створюється з метою переконання, призначається для конкретного типу аудиторії. У політичній промові не тільки висвітлюються дії партій та уряду, але і справляється свідомий вплив на адресата. Політична промова належить до числа лінгвоінтенсивних напрямів та являє собою сферу підвищеної мовної відповідальності.

У політичних промовах часто даються оцінки, коментарі, роз'яснення, причому мовець виражає їх з позиції ідеології країни, яку він представляє. Успіх оратора в політичній сфері в чому обумовлений тим, наскільки вміло він аргументує позицію держави, враховує особливості різних суб'єктів міжнародної політики, до яких він звертається. Його головне завдання - бути зрозумілим. Важливо й заразити слухачів своєю впевненістю у правоті позиції, викликати у них певний емоційний настрій. Кожен жанр публічного виступу відрізняється від інших тривалістю, структурою, змістом, образом промовця і образом адресата.

Для реалізації своїх інтенцій мовець послуговується різними мовними засобами. зокрема стилістичними прийомами впливу на лексичному та

граматичному рівнях. До групи найуживаніших лексико-стилістичних прийомів належать стилістичні фігури і тропи, мовні кліше, специфічне використання лексичних засобів. Серед тропів у політичних промовах публічні особи послуговуються метафорою, метонімією, порівнянням, епітетами тощо.

Політики широко використовують у своїх промовах термінологічну лексику, що властива специфіці тієї чи іншої промови, а також експресивну лексику. Крім того, у політичних промовах активно вживають неологізми, евфемізми, специфічні мовні кліше, штампи та складні найменування.

До лексико-стилістичних засобів у промовах представників США в ООН відносять епітети, метафори, гіперболи, порівняння та інші засоби. Епітети, тобто слово чи словосполучення, завдяки особливій функції в тексті, допомагає слову набути нового значення або смислового відтінку, підкреслює характерну рису, визначальну якість певного предмету або явища, збагачує мову новим емоційним сенсом, додає до промови певної мальовничості та насиченості. Метафори, або художній засіб, який полягає у перенесенні ознак одного предмета чи явища на інший на основі їхньої схожості. Метафору, як і інші образні вислови, можна зрозуміти, якщо визначити в ній об'єкт порівняння (те, що порівнюється), образ (те, з чим порівнюється) і спільну ознаку (у чому подібність). У промовах ООН гарно представлені метафори, які допомагають донести думку представника до слухачів краще. Гіпербола, яка є словесним зворотом, в якому ознаки описуваного предмета подаються в надмірно перебільшеному вигляді з метою привернути до них особливу увагу слухача. При використанні гіперболи США дуже гарно можуть продемонструвати свою гегемонію у світі, оскільки вони часто перебільшують свою значимість в міжнародній системі. Використання порівняння теж допомагає США у промовах представників підкреслювати значимість, наприклад, тих, чи інших союзників, оскільки порівняння — троп, який полягає у зіставленні одного предмета з іншим для того, щоб глибше розкрити, яскравіше змалювати його.

До граматичних засобів актуалізації ідеї гегемонії США можна віднести використання простих речень, інверсій, модальність. Остання дуже часто використовується задля вираження впевненості у своїх словах. За допомогою цього засобу промовець може підкреслити чіткість та наполегливість у своїх діях, непохитність у тому, чи іншому питанні.

Також слід зазначити фонетичні засоби. До них ми віднесли повтори та модальність. Повтори дають змогу промовцям підкреслити важливість обговореної теми або точки зору. А насамперед модальність, яку ми згадували й у граматичних засобах, тут відіграє важливу роль, оскільки саме вона прибирає усі сумніви та непевненість. Промовець чітко окреслює свою позицію та одностайність.

Отже, всі вищезгадані лінгвостилістичні засоби відіграють важливу роль у актуалізації ідеї гегемонії США представниками країни в ООН, оскільки саме вони формують стиль написання усіх промов та доносять світові думку, що саме представлена країна є лідером у світі.

Перспективним напрямком наших подальших студій може стати дослідження невербальних проявів комунікативної поведінки політиків США.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ТЕОРЕТИЧНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абрамович С. Д. Риторика. Київ : Юрінком Інтер, 2002. 156 с.
2. Арутюнова Н. Д. Метафора и дискурс. *Теория метафоры*. Москва : Прогресс, 1990. С.5-33.
3. Баранов А. Н. Введение в прикладную лингвистику. Москва : Эдиториал УРСС, 2001. 360 с.
4. Баранов А. Н., Казакевич Е. Г. Парламентские дебаты: традиции и новации. Москва : Знание, 1991. 64 с.
5. Баранов А. Н. Аргументация как языковой и когнитивный феномен. Речевое воздействие в сфере массовой коммуникации. Москва : Наука, 1990. 215 с.
6. Бахтин М. М. Проблема речевых жанров. Эстетика словесного творчества. Москва : Искусство, 1979. 242 с.
7. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ : ВЦ Академія, 2004. 344 с.
8. Бубер М. Изреченное слово. Философия языка и семиотика. Иваново : Ивановский гос. ун-т, 1995. С. 203–213
9. Бутова І. С. Політичний дискурс як об'єкт лінгвістичних досліджень. *Вісник Львівського університету. Серія іноземні мови*. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2009. Вип. 16. С. 232–238.
10. Виноградов С. И. Слово в парламентской речи и культура общения. *Русская речь*. 1993. № 3. С. 36-41.
11. Гальперин И. Р. Текст как объект лингвистического исследования. Москва : Просвещение, 1981. 294 с.

12. Герасимов В. И., Ильин М. В. Политический дискурс-анализ. *Политический дискурс: история и современные исследования*. Москва : Просвещение, 2002. С 61-71
13. Грамши А. Тюремные тетради. Часть 1. М. : Изд-во политической литературы, 1991. 331 с.
14. Даниленко В. П. Профессионализм парламентской речевой деятельности. *Культура парламентской речи*. Москва : Наука, 1994. С. 57-66.
15. Дейк Т.А. ван. Анализ новостей как дискурса. *Язык. Познание. Коммуникация*. Москва : Прогресс, 1989. 245с.
16. Дейк Т.А., ван. Язык, познание, коммуникация. Москва : Прогресс, 1989. 312 с.
17. Демьянков В. З. Политический дискурс как предмет политологической филологии. *Политический дискурс: история и современные исследования*. Москва : просвещение, 2002. С. 20–32.
18. Діденко М. О. Політичний виступ як тип тексту : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Одеса, 2001. 19 с.
19. Добросклонская Т. Г. Вопросы изучения тропов. Москва : Макс-Пресс, 2000. 300 с.
20. Дорофеева М.С. Особливості самопрезентації суб'єкта в політичній промові. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2004. Вип. 11. С. 200–205.
21. Енциклопедія Сучасної України. Том 9. Київ : НАН України, 2009. 578 с.
22. Загнітко А. Сучасний політичний газетний дискурс: риторика і синтаксис. *Донецький вісник Наукового товариства ім. Шевченка..* Донецьк : Східний видавничий дім, 2007. Т. 16. С. 5.
23. Зарецкая Е. Н. Риторика : теория и практика речевой коммуникации. Москва : Наука, 1998. 299 с.

24. Земская Е. А. Городская устная речь и задачи ее изучения. Разновидности городской устной речи. Москва : Наука, 1988. 290 с.
25. Земская Е. А. Словообразование как деятельность. Москва : Наука, 1992. 221 с.
26. Иссерс О. С. Что говорят политики, чтобы нравиться своему народу. *Вестник Омского университета*. 1996. Вып. 1. С. 71–74.
27. Кара-Мурза С. Манипуляция сознанием. Москва : Алгоритм, 2000. 464 с.
28. Клименко І. Теоретичні засади лінгвістичного аналізу політичного дискурсу. *Лінгвістичні студії : збірник наукових праць Української преси*. Вип. 19. 2009. С. 182–186.
29. Клименко І. Теоретичні засади лінгвістичного аналізу політичного дискурсу. *Лінгвістичні студії: Збірник наукових праць Української преси*. 2009. Вип. 19. С. 182–186.
30. Клименко І. Теоретичні засади лінгвістичного аналізу політичного дискурсу. *Лінгвістичні студії: Збірник наукових праць Української преси*. 2009. Вип. 19. С. 182–186.
31. Козуб Л. Мовні засоби впливу у сучасному англomовному політичному дискурсі. *Studia methodologica*. Випуск 32. 2011. Тернопіль : Редакційно-видавничий відділ ТНПУ ім.В.Гнатюка,. С. 9-15.
32. Колесникова Э. В. Несвободные сочетания в политическом дискурсе. *Филологические науки в МГИМО*. Москва : МГИМО, 2002. С. 54-55.
33. Кондратенко Н. В. Український політичний дискурс. Одеса : Чорномор'я, 2007. С. 150–155.
34. Куць О. М. Мовна політика в Україні: аналіз та впровадження. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2007. 300 с.
35. Лесин В. М., Пулинець О. С. Словник літературознавчих термінів. Київ : Радянська школа, 1991. 477 с.
36. Лиотар Ж. Ф. Состояние постмодерна. Москва : Институт экспериментальной социологии, 1998. С. 91-145

37. Лотман Ю. М. Внутри мыслящих миров : Человек-текст-Семисфера-история. Москва : Языки русской культуры, 1996. 447 с.
38. Луман Н. Общество общества. Часть II. Медиа коммуникации. Москва : Логос, 2005. 280 с.
39. Марченко О. И. Язык как власть. *Этическое и эстетическое : 40 лет спустя. Материалы научной конференции. 26–27 сентября 2000 г. Тезисы докладов и выступлений.* Санкт-Петербург, 2000. С. 93–97.
40. Матвеева Г. Г. Идентификация индивидуальных качеств говорящего по его прагмалингвистическому речевому портрету. URL : <http://old.philol.msu.ru>. (дата звернення : 06.07.2019).
41. Мацько Л. І. Лінгвістична риторика. *Наука і сучасність*. Ч.4. Київ : Логос, 1999. С. 3-16.
42. Нагорна Л. Б. Політична мова і мовна політика: діапазон можливостей політичної лінгвістики. Київ : Світогляд, 2005. 316 с.
43. Ожеван Н. Язык политики и языковая политика: посттоталитарные проблемы преодоления этноязыкоцентризма. URL : http://www.niurr.gov.ua/ukr/dialog_1999Zozhevan_3.htm (дата звернення : 14.09.2019)
44. Ошеева Ю. В. Политическая лексика и фразеология русского языка (1985 - 2000 гг.) : дис. ... канд. филол. наук : 10.02.01. Уфа, 2004. 269 с. URL : <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/93803.html>.
45. Падалка О. В. Політична промова та її просодичні характеристики. *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. Серія : Філологічні науки. Мовознавство. Луцьк, 2012. № 6. С. 66–69.
46. Паршин П. Б. Исследовательские практики, предмет и методы политической лингвистики. *Scripta lingisticae applicatae. Проблемы прикладной лингвистики*. Москва : Азбуковник, 2001. С. 181–208.

47. Паршина О. Н. Стратегии и тактики речевого поведения современной политической элиты : дис....док. филол. наук : 10.02.01. Саратов, 2005. 324с.
48. Петренко В. Особливості визначення політичної мови. *Політичний менеджмент*. 2007. № 2. С. 16-24.
49. Политическая наука / отв. ред. и сост . В. И. Герасимов, М. В. Ильин. М., 2002. № 3. 236 с.
50. Попов Р. А. Політичний дискурс: проблема теоретичної ідентифікації. URL : <http://www.academy.gov.ua/ej2/txts/pol-prav/05prapti.pdf> (дата звернення : 13.07.2019).
51. Приступенко Т. Питання мовної політики в Україні на сучасному етапі. URL : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=2059> (дата звернення : 23.09.2018).
52. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Київ : Знання, 2006. 326 с.
53. Рогозина И. В. Функции и структура медиа-картины мира. *Методология современной психолингвистики: сб. статей*. Москва : Наука, 2003. С. 121–137.
54. Самойлова І. В., Подвойська О. В. Лексичні особливості політичних промов. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя*. Філологічні науки. 2016. Кн. 1. С. 235–238.
55. Семенюк О. А. Основи теорії мовної комунікації. Київ : ІнЮре, 2009. 276 с.
56. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. Київ : КНУ, 2002. 392с.
57. Філософський словник / за ред. В. І. Шинкарука. Київ : Головна ред. УРЕ, 1986. 389 с.
58. Фуко М. Надзирать и наказывать. Москва : Ad Marginem, 1999. 245 с.
59. Хабермас Ю. Вовлечение другого: очерк политической теории. Москва : Наука, 2001. 267 с.

60. Холмс К.Р. Американский интернационализм: поощрение свободы, демократии и развития. Электронный журнал Государственного департамента США. 2003. № 1. URL : <http://usinfo.state.gov/journals/itps/0803/ijpr/toc.htm> (дата звернення : 14.09.2019).
61. Худолій А. О. Політичні стереотипи у геостратегії США : дис.... докт. політ. наук : 14.09.01. Острог, 2009. 248 с.
62. Цолін Д. В. Синтаксис поезії таргумів. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 466 с.
63. Шаклеина Т. А. Современные американские концепции мирового лидерства. Москва : ИСКРАН, 2000. 154 с.
64. Шаховский В. И. Голос эмоции в русском политическом дискурсе. *Политический дискурс в России-2*. Москва : Диалог-МГУ, 1998. С. 79-83.
65. Шейгал Е. И. Театральность политического дискурса. *Единицы языка в их функционировании : межвузовский сборник научных трудов*. Саратов : СГАП, 2000 (в). С. 92-96.
66. Ширяев Е. Н. Общая характеристика парламентской речи и ее особенностей. *Культура парламентской речи*. Москва : Наука, 1994. С. 8-22.
67. Шмелева Т. В. Речевой жанр: возможности описания и использования в преподавании языка. *Русистика. Научный журнал актуальных проблем преподавания русского языка*. 1990. № 2. С. 20-32.
68. Beaugrande R. de. Text Linguistics at the Millennium: Corpus data and Missing Links. *Text*. 2000. 20 (2). – P. 153–195.
69. Crystal D. English as a Global Language. Cambridge : Cambridge University Press, 2003. 202 p.
70. Davies A. The Handbook of Applied Linguistics. *TESOL Quarterly*. 1989. Vol.23, No. 3. P. 447-467.

71. Ferguson N. How Britain Made the Modern World. London : Allen Lane, 2003. P. 34-80.
72. Geis M. L. The Language of politics. NY : Springer Verl., 1987. 189 p.
73. Grieswelle D. Politische Rhetorik: Macht der Rede, öffentliche, Legitimation, Stiftung von Konsens. Wiesbaden : Deutscher Universitätsverlag, 2000. 267 с.
74. Mey J. The Pragmatics of transition. *Political discourse in transition in Europe, 1989–1991*. Amsterdam : Philadelphia, 1998. P. 25–34.
75. Pocock J. G. A. Politics, language and time : Essays on political thought and History. NY : Atheneum, 1971. 291 p.
76. Seidel G. Political discourse analysis. *Handbook of discourse analysis*. L. etc., 1985. Vol. 4. P. 43–60.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ФАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

77. Craft K. The Presentation of Credentials to the UN, 2019. URL : <https://usun.usmission.gov/remarks-by-ambassador-kelly-craft-following-the-presentation-of-credentials-to-the-un/> (дата звернення : 07.06.2019)
78. Craft's K. Pro-Israel speech at the UN, 2019. URL : <http://elderofziyon.blogspot.com/2019/09/kelly-crafts-pro-israel-speech-at-un.html> (дата звернення : 23.08.2019)
79. Obama B. Democratic National Convention. URL : <https://obamawhitehouse.archives.gov/the-press-office/2016/07/28/remarks-president-democratic-national-convention> (дата звернення : 09.02.2019)
80. Obama B. Speech to the UN, 2016. URL : <https://time.com/4501910/president-obama-united-nations-speech-transcript/> (дата звернення : 4..05.2019)

81. Power S. On Learning How to Make a Difference. URL : <https://medium.com/conversations-with-tyler/tyler-cowen-samantha-power-foreign-policy-af2d9e09d2f7> (дата звернення : 13.10.2019)
82. Power S. Speech in UN. URL : <https://time.com/4637117/samantha-power-united-nations-russia-speech-transcript/> (дата звернення : 3.12.2018)

SUMMARY

The presented paper is dedicated to the analysis of specific linguistic and stylistic means of actualizing the idea of US hegemony on the basis of studying the speeches of representatives of the country at the UN.

The object of the work can be defined as speeches of US representatives at the UN.

The purpose of the study is to identify specific linguo - stylistical means of actualizing the idea of US hegemony on the basis of analysis the country representatives' speeches at the UN session.

To achieve this goal it is necessary to fulfil the following tasks:

- 1) to cover the concept of political speech and to define its basic parameters as a kind of oral speech;
- 2) to reveal the peculiarities of political speeches;
- 3) to point out and characterize linguo - stylistic features of actualizing the idea of hegemony in the political context;
- 4) to systemize the linguistic and stylistic means of English in the speeches of US representatives at the UN;
- 5) to identify the peculiarities of implementation of communication strategies and tactics in the speeches of US representatives at the UN in accordance with the main communicative intentions of the speakers.

In the semantic aspect, the work contributes to the theory of communicative and political linguistics. The proposed methodology can be used in the analysis of other parameters of political communication and relevant language genres and will serve as a basis for further studies of political linguistics.

Keywords: *political speeches, hegemony, linguistics, US representatives, United Nations.*

Декларація
академічної доброчесності
здобувача ступеня вищої освіти ЗНУ

Я, Никитченко Ольга Анатоліївна, студентка 2 курсу магістратури, форми навчання заочної, факультету іноземної філології, спеціальність 035 Філологія, освітньо-професійна програма Мова і література (англійська), адреса електронної пошти nikitchenkooly@gmail.com,

- підтверджую, що написана мною кваліфікаційна робота на тему «Лінгвостилістичні засоби актуалізації ідеї гегемонії США у промовах представників країни в ООН» відповідає вимогам академічної доброчесності та не містить порушень, що визначені у ст. 42 Закону України «Про освіту», зі змістом яких ознайомлена;
- заявляю, що надана мною для перевірки електронна версія роботи є ідентичною її друкованій версії;
- згодна на перевірку моєї роботи на відповідність критеріям академічної доброчесності у будь-який спосіб, у тому числі за допомогою Інтернет-системи, а також на архівування моєї роботи в базі даних цієї системи.

Дата _____ Підпис _____ ПІБ (студент) Никитченко О. А.